

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

13 juni 2001

ONTWERP VAN DECREET

**houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2001**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heren Patrick Hostekint en Jacques Laverge
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Johan Sauwens.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Luk Van Nieuwenhuysen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

*Zie :***12** (2000-2001)

- Nr. 1 : Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over de begroting 2001

17 (2000-2001)

- Nr. 1-A : Algemene toelichting
- Nr. 1-B : Toelichting per programma

19 (2001-2001)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 6 : Amendementen
- Nr. 7-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid
- Nr. 7-B : Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

20 (2000-2001)

- Nr. : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

blz.

I. ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	5
I.1 Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking	5
I.2 Bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	5
A. Graad van gedetailleerdheid van de begroting	5
B. Aanwendingspercentage van de begrotingsmiddelen	5
C. Vraag naar een meer prioritair stellen van de materie ‘ontwikkelingssamenwerking’ door de Vlaamse regering	6
D. Bijkomend partnerland voor Vlaanderen in de Maghreb	7
E. De toekomstige rol van de VVOB	7
I.3 Bespreking : antwoorden van de minister	7
A. De horizontale begrotingsoptie	7
B. Vragen m.b.t. het aanwendingspercentage van de begrotingsmiddelen	9
C. Vraag naar de mate van realisatie van de 0,7 %-norm inzake ontwikkelingssamenwerking	11
D. Vraag naar de toekomst van de VVOB	11
E. Vraag naar de toekomstige partner van Vlaanderen in de Maghreb	11
F. Stand van zaken aangaande de samenwerking met prioritaire partner Zuid-Afrika ..	11
I.4 Indicatieve stemmingen	12
A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen	12
B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel	12
II. BUITENLANDSE HANDEL EN EXPORTBEVORDERING	12
II.1 Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken	12
A. Algemene situering : de Vlaamse exportprestaties	12
B. Begrotingscontrole 2001	12
B.1 Export Vlaanderen	13
B.2 Subsidies voor haalbaarheidsstudies m.b.t. bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid	13
II.2 Bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	13
A. Algemene inschatting van de begrotingsopties	13
B. Vertraging van de exportgroei	13
C. De Vlaamse exportprestaties in de Belgische context	14
D. Rol van de overheid bij de bevordering van de export	14
E. Hervorming van het apparaat voor de Vlaamse buitenlandse handel	15
F. Bevorderen van Vlaamse investeringen in het buitenland	15
G. Terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen aan landen in ontwikkeling	16
H. Subsidies voor haalbaarheidsstudies	17
II.3 Bespreking : antwoorden van de minister	17
A. Voorafgaande bemerking	17
B. De Vlaamse exportprestaties en de rol van de overheid	17
C. Hervorming van het apparaat voor de Vlaamse buitenlandse handel	18
D. Bevorderen van Vlaamse investeringen in het buitenland	18
E. De terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen aan ontwikkelingslanden	18
II.4 Indicatieve stemmingen	18
A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen	18
B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel	18

III. ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN ...	19
III.1 Toelichting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden	19
A. Inleiding : globale cijfergegevens	19
B. Basisallocatie 30.01.	19
C. Basisallocatie 30.02.	19
D. Basisallocatie 30.03.	20
E. Basisallocatie 85.10.	21
F. Bijkrediet vorige jaren : basisallocatie 12.36.	21
G. Uitvoering van de begroting 2000	21
III.2 Bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	22
A. Verschuivingen n.a.v. de begrotingscontrole	22
B. Uitvoering van de begroting	22
C. Subsidies aan personen, instellingen en verenigingen in binnen- en buitenland	22
D. Samenwerking tussen Vlaanderen en de landen van Centraal- en Oost-Europa.	22
E. Budgettaire voorzieningen voor het Europees voorzitterschap	22
F. Studie door de Friedrich Schilleruniversiteit van Jena	23
III.3 Bespreking : antwoorden van de minister-president	23
A. Vragen aangaande de verschuivingen n.a.v. de begrotingscontrole	23
B. Vragen over de uitvoering van de begroting.	23
C. Vragen aangaande subsidies aan personen, instellingen en verenigingen in binnen- en buitenland	23
D. Vragen over de samenwerking tussen Vlaanderen en de landen van Centraal- en Oost-Europa	23
E. Vragen over de budgettaire voorzieningen voor het Europees voorzitterschap	25
F. Vragen over de studie door de Friedrich Schilleruniversiteit van Jena.	26
III.4 Indicatieve stemmingen	27
A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen	27
B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel	27
Bijlagen	29

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op data van woensdag 16 en 30 mei 2001 de aan haar toegewezen elementen en bepalingen van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 besproken en goedgekeurd.

Overeenkomstig de terzake binnen de Vlaamse regering bestaande bevoegdheidsverdeling bestond de bespreking uit drie onderdelen. Op datum van 16 mei 2001 werden de begrotingsluiken “ontwikkelingssamenwerking” en “buitenlandse handel en exportbevordering” toegelicht door respectievelijk minister Bert Anciaux en minister Paul Van Grembergen. Het luik “algemeen buitenlands en Europees beleid” tenslotte, werd op woensdag 30 mei toegelicht door minister-president Patrick Dewael.

Voor elk van de drie genoemde besprekingen werd een andere verslaggever aangeduid. De heer Patrick Hostekint stelde het verslag op van de besprekingen over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking/samenwerkingsontwikkeling. De heer Jacques Laverge rapporteerde over het extern economisch beleid en bracht eveneens verslag uit van de bespreking van het algemeen buitenlands en Europees beleid.

Elk van de genoemde deelbesprekingen maakte tevens het voorwerp uit van een afzonderlijke – indicatieve – stemming. Dienaangaande kan nog opgemerkt worden dat er noch door de regering, noch door leden van het parlement amendementen werden ingediend bij deze onderdelen van de begrotingsaanpassing. De commissie hoefde zich evenmin uit te spreken over het programmadecreet. De besprekingen van de aan de commissie toegewezen begrotingselementen werden afgesloten op woensdag 30 mei 2001.

I. ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

I.1 Toelichting door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking

De minister omschrijft de begrotingscontrole 2001, voor wat het luik “ontwikkelingssamenwerking” betreft, als een louter technische oefening. In deze materie bleken er zich immers geen problemen te stellen die van aard waren om tot begrotingstechni-

sche wijzigingen te nopen. De initiële begroting 2001 blijft derhalve integraal gehandhaafd.

Daarop aansluitend preciseert de commissievoorzitter dat naar aanleiding van de begrotingscontrole tegenwoordig steeds opnieuw een volledige begroting wordt ingediend. Tegenover de situatie waarin enkel de wijzigingen werden neergelegd biedt dit systeem het voordeel dat men tussentijds opnieuw een meer coherent beeld krijgt van het begrotingsgebeuren. De keerzijde hiervan is echter dat men ook in de wat paradoxale situatie kan terecht komen dat men zich opnieuw moet uitspreken over de ongewijzigde onderdelen van de begroting. Procedureel moet men immers opnieuw over alle onderdelen van de ingediende begroting een indicatieve stemming uitbrengen, zelfs al is er niet de minste wijziging. Men stemt hier m.a.w. iets waarover men vroeger (bij de initiële begroting 2001) reeds gestemd heeft.

I.2 Bespreking : vragen en opmerkingen van de leden

A. Graad van gedetailleerdheid van de begroting

De heer Freddy Sarens stelt vast dat in het voorgelegde begrotingsdocument enerzijds een globaal cijfergegeven is opgenomen, terwijl anderzijds ook een onderscheid wordt gemaakt respectievelijk tussen wat voorzien is, en de reële betalingen (de ordonnanceringen). Zulks levert een globaal beeld op van de belangrijkste basisverhouding.

Hij moet echter ook vaststellen dat men er bij de begroting “buitenlandse handel” zelfs in slaagt om zulks per basisallocatie te doen. Hetgeen vanzelfsprekend een instrument oplevert dat nog een heel stuk interessanter is qua beleidscontrole. Hij stelt zich daarbij dan ook de vraag waarom zulks niet is gebeurd in de sector ontwikkelingssamenwerking, en wenst van de minister te vernemen of hij alsnog een dergelijk overzicht zou kunnen bezorgen, en wel voor de begrotingsjaren 1999, 2000 en 2001. Kwestie van een aantal evoluties wat nader te kunnen opvolgen.

B. Aanwendingspercentage van de begrotingsmiddelen

Hierbij aansluitend beaamt de heer Luc Van den Brande, voorzitter, dat het van het grootste belang is dat het parlement, ook wanneer er geen technische wijzigingen worden voorgesteld, in de mogelijkheid gesteld zou worden om een duidelijk zicht

te krijgen op de aanwendingspercentages. Terzake moet hij vaststellen dat – de initiële basisopties en budgetten zijnde wat ze zijn, en los van de hele kwestie van de horizontale begrotingsoefening – er uit de voorliggende documenten (d.w.z. de toelichting bij programma 12.2 “ontwikkelingssamenwerking” op pag. 25 van Stuk 17 (2000-2001) – Nr. 1-B), en dan meer in het bijzonder uit het verschil tussen de vastleggingen en de ordonnancerings m.b.t. de basisallocatie voor subsidies aan projecten, moet worden afgeleid dat er voor het jaar 2000 slechts sprake zou zijn van een aanwendingspercentage van ongeveer 24 %. Een cijfer dat zijns inziens – het belang van de bedoelde basisallocatie indachtig – toch enige nadere duiding verdient. Te meer daar men ook voor wat het geheel van de uitgavenposten betreft slechts ongeveer 40 % gehaald zou hebben. Mogelijks is een dergelijke matige aanwendig te rechtvaardigen door objectieve omstandigheden. Maar men moet het parlement, en deze commissie in het bijzonder, dienaangaande dan wel juist inlichten over de exacte stand van zaken. Terwijl men een en ander ook moet kunnen onderbouwen met een overtuigende en sluitende argumentatie.

De heer Patrick Hostekint, van zijn kant, wenst zich als niet-begrotingstechnicus niet uit te spreken over de benuttingsgraad van de begroting. Wel constateert hij dat de hoegrootheid van de beschikbare middelen sowieso wat tegenvalt. In plaats van de voorspelde 1 à 1,1 miljard heeft de minister uiteindelijk immers maar een goede 500 miljoen – d.w.z. minder dan de helft – beschikbaar (op de eigen begroting én via engagementen van de andere ministers). In het licht van de gigantische noden in het Zuiden, én in het licht van de grote sensibiliserings- en educatieopdracht die hier te lande (o.a. via de convenanten met de gemeenten) nog moet vervuld worden, valt dit toch erg mager uit. Hij pleit er dan ook voor die schaarse middelen zo efficiënt mogelijk te besteden.

Daarenboven leeft – ondanks het net aangehaalde gebrek aan kredieten – ook bij hem de vrees dat er aan het einde van de rit maar een fractie van dat bedrag effectief zal zijn uitgegeven. In dat opzicht maakt hij dan ook gewag van een sterk déjà vu-effect met vroegere ervaringen in het federale parlement. Daar werd de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking immers frequent bekritiseerd omdat hij er niet in slaagde de voorziene middelen ook effectief op te maken. Iets gelijkaardigs dreigt zich volgens de heer Hostekint nu ook voor te doen op Vlaams niveau.

In de mate dat er inderdaad sprake zou zijn van een zekere onderbenutting van de begroting, acht ook de heer Frans Ramon het absoluut noodzakelijk dat het parlement daarvan in kennis zou worden gesteld. Uit vroegere cijferoverzichten meent hij zich trouwens te herinneren dat een dergelijke onderbenutting zich niet alleen m.b.t. de ontwikkelingssamenwerking voordoet, maar zich ook op andere deelterreinen van het buitenlands beleid manifesteert. Heel vaak blijkt daar dan een volkomen aanvaardbare en rationele verklaring voor te bestaan.

C. Vraag naar een meer prioritair stellen van de materie “ontwikkelingssamenwerking” door de Vlaamse regering

De heer Patrick Hostekint wenst in zijn verdere tussenkomst wat abstractie te maken van de louter technische van het begrotingscontrole-gegeven. Techniciteit die, gezien het ontbreken van wijzigingen aan de initiële begroting, sowieso toch niet bijster relevant is. Hij wenst daarentegen wel opnieuw wat dieper in te gaan op wat zijns inziens het kernprobleem van het beleid inzake samenwerkingsontwikkeling uitmaakt. Problematiek en beleid die tot nog toe overigens ook al te weinig aan bod zijn gekomen in deze commissie. Hoewel hij moet toegeven dat er al wat meer over wordt gediscussieerd dan in de vorige legislatuur het geval was, komt deze kwestie immers toch veelal nog maar zijdelings aan de orde ; het weze via een vraag om uitleg, dan wel via de occasionele interpellatie. In elk geval staat de aandacht die eraan wordt besteed nog niet in verhouding tot het feit dat het nu om een aparte bevoegdheid van een specifieke Vlaamse minister gaat. Iets wat in de vorige legislatuur nog niet het geval was.

Op het basisconcept van de minister heeft de heer Hostekint niets aan te merken. Het is immers een fundamenteel gezonde – maar tegelijk ook erg optimistische en idealistische – optie om, via sensibilisering en educatie én via de gemeenten, zoveel mogelijk mensen in Vlaanderen te motiveren om aan samenwerkingsontwikkeling te doen. In dezelfde zin is ook de poging om elk lid van de Vlaamse regering erbij te betrekken bijzonder lovenswaardig.

Voor wat dat laatste betreft moest echter al spoedig blijken waar de grenzen van het praktisch haalbare lagen. De ambitie van minister Anciaux om via het heroriënteren van 10 % van de internationale middelen van elke Vlaamse minister een bijkomend bedrag van 600 à 700 miljoen frank bijeen te brengen ten behoeve van de samenwerkingsontwikkeling, kon immers bij verre na niet gerealiseerd worden.

seerd worden. Men bleef integendeel steken op ongeveer 200 miljoen aan bijkomende middelen.

In plaats van de door de minister verhoopte 1 à 1,1 miljard frank aan middelen, moet hij het nu doen met een jaarbudget van in totaal 537,4 miljoen frank (waarvan 330 miljoen frank aan eigen middelen, en 207,4 miljoen frank aan engagementen van de andere Vlaamse ministers). Uit het feit dat nauwelijks de helft van het vooropgestelde cijfer wordt gerealiseerd leidt de heer Hostekint dan ook af dat er binnen de Vlaamse regering slechts een relatief geringe belangstelling bestaat voor de problematiek van de ontwikkelingssamenwerking.

Hoewel dit resultaat hem wel degelijk enigszins verdriet, verbaast het hem toch ook niet. Reeds bij de bespreking van de initiële begroting 2001 had de heer Hostekint immers voor een dergelijk uitkomst gewaarschuwd. Het was immers ab initio duidelijk dat minister Anciaux binnen de Vlaamse regering niet het nodige gewicht, noch het gezag had om zijn collega-ministers in deze tot een resultaatverbintenis te kunnen bewegen. Enkel de minister-president zou mogelijkerwijze dergelijke budgettaire engagementen hebben kunnen afdwingen bij de andere Vlaamse ministers. Dat een en ander misschien nog wel enigszins kan worden rechtgezet tijdens de resterende drie jaar van de huidige legislatuur, doet volgens de heer Hostekint overigens niets af van de constatacie dat men hier een wel bijzonder zwakke start genomen heeft.

Niet alleen de Vlaamse regering in haar geheel doet al te weinig inspanningen inzake ontwikkelingssamenwerking, ook de functioneel bevoegde minister zelf gaat terzake niet helemaal vrijuit. Door zijn veelheid aan bevoegdheden – waar ondertussen nog de portefeuille van sport is bijgekomen – heeft hij immers nauwelijks tijd om zich echt toe te leggen op de problematiek van de ontwikkelingssamenwerking. Rekening houdende met het feit dat het hier om een erg brede en ingewikkelde problematiek gaat én rekening houdende met het feit dat er ook afspraken bestaan om de ontwikkelingssamenwerking in de min of meer nabije toekomst verder te defederaliseren, is het voor de heer Hostekint duidelijk dat Vlaanderen in de toekomst een minister zal moeten hebben die zich prioritair kan toeleveren op de ontwikkelingssamenwerking. Een toekomstige Vlaamse regering zal zijns inziens dan ook meer leden moeten tellen dan de huidige negen ministers. Iets wat vanuit institutioneel oogpunt niet echt moeilijk is, aangezien er in artikel 63, § 1, van de Bijzondere Wet tot Hervorming van de Instellingen toch een maximum

aantal van 11 ministers is voorzien voor de Vlaamse regering.

Aansluitend bij de kwestie van de hoegrootheid van het totale Vlaamse budget voor ontwikkelingssamenwerking peilt de heer Frans Ramon bij de minister naar de additionele inspanning die nodig zou om Vlaanderen de 0,7 %-norm van het BRP te laten halen qua ontwikkelingsbudget. Vermoedelijk is een en ander niet echt makkelijk uit te rekenen, maar een ruwe schatting zou toch al het voordeel opleveren dat we kunnen inschatten hoever we precies staan met onze inspanningen, en wat we in de toekomst nog moeten zien te realiseren.

D. Bijkomend partnerland voor Vlaanderen in de Maghreb

De heer Hostekint constateert dat de minister voornamelijk niet afwijkt van de piste waarbij Chili en Zuid-Afrika fungeren als prioritaire ontwikkelingspartners voor Vlaanderen. Hij wijst er echter op dat de minister in zijn beleidsbrief ook had aangekondigd dat er initiatieven zouden worden ontwikkeld om ook een land uit de Maghreb tot prioritaire partner van Vlaanderen te maken. Op het ogenblik van die aankondiging bestond er nog discussie over de vraag of het daarbij om Tunesië, dan wel om Marokko zou gaan. Van de minister had de heer Hostekint dan ook graag vernomen of men reeds definitief de knoop heeft doorgehakt ? En zo ja, welk land het geworden is ?

E. De toekomstige rol van de VVOB

Heel in het kort, had de heer Patrick Hostekint van de minister ook nog de grote lijnen willen vernemen van diens toekomstvisie voor de VVOB. Moet het een beleidsvoorbereidend en/of beleidsuitvoerende instrument worden, en zal een en ander op korte dan wel middellange termijn gerealiseerd worden. De heer Hostekint wijst er daarbij op dat deze kwestie ook nog maar zeer recent als vraagpunt aan de orde is gekomen op de algemene vergadering van de VVOB.

I.3 Bespreking : antwoorden van de minister

A. De horizontale begrotingsoptie

In zijn antwoord wijst minister Anciaux er nogmaals op dat de horizontale benadering waarvoor hij geopteerd heeft, zeker geen gemakkelijksoplossing is. Reeds op het moment van die keuze

was men zich er trouwens terdege van bewust dat men heel wat obstakels en tegenkantingen zou moeten overwinnen. De praktijk heeft aangetoond dat deze inschatting correct was. Men heeft er immers enkele maanden over gedaan om bij de andere Vlaamse ministers de nodige budgettaire engagementen los te weken.

Op dát specifieke punt wil de minister dan ook zeker verandering brengen in het nu opgezette systeem. Het principe dat ten grondslag ligt aan de samenwerkingsontwikkeling wil hij integraal behouden : alle Vlaamse departementen moeten hun verantwoordelijkheid nemen qua participatie aan de ontwikkeling van de samenwerking met het Zuiden. Maar qua budgetten moet de zaak zeker anders worden aangepakt : met name moeten de middelen in kwestie op de een of andere manier op de begroting van de minister voor ontwikkelingssamenwerking komen. De minister wenst immers niet telkenjare opnieuw de bedeltocht te herhalen die hij nu heeft doorgemaakt. Hij benadrukt daarbij dat de plaats waar de budgettaire middelen in de toekomst gelocaliseerd zullen worden, in geen enkel opzicht afbreuk doet aan het principe van de horizontale samenwerking door en met de verschillende departementen, die zich alle op een blijvende manier voor het Zuiden zullen moeten gaan interesseren.

Volgens de minister moet verder ook de kritiek als zou de horizontale oefening al te weinig hebben opgeleverd toch wat genuanceerd worden. Want hoewel men inderdaad niet de verhoopte 600 miljoen frank heeft kunnen bijeenbrengen, heeft men de facto toch 207 miljoen frank kunnen toevoegen aan de tot op heden beschikbare middelen, hetgeen een niet te verwaarlozen stijging van de beschikbare budgetten betekent. Rekening houdende met het eigen budget voor ontwikkelingssamenwerking van 330 miljoen frank én de nieuw-gegenereerde “horizontale” middelen, stelt de minister vast dat er tussen 1999 en 2001 al bij al toch al een verdubbeling van de kredieten is gerealiseerd. In 1999 bijvoorbeeld, was er een beleidskrediet van 268,1 miljoen frank en een betalingskrediet van 350 miljoen frank. In 2001 zullen er respectievelijk 537,7 miljoen frank aan beleidskredieten en 717,7 miljoen aan betalingskredieten zijn. Voor de beleidskredieten betekent dit een toename van 269,6 miljoen frank, en voor de betalingskredieten een toename van 367,7 miljoen frank. Qua groeipad kan dit volgens de minister dan ook reeds tellen. Hetgeen echter geen afbreuk doet aan de uitdrukkelijke intentie en wil van de minister om finaal nog heel wat meer bijkomende “horizontale” middelen te genereren. Bijkomende middelen die hij

echter hoe dan ook, en volgens een nog nader uit te werken mechanisme, op de eigen begroting ingeschreven wil zien.

De heer Patrick Hostekint concludeert uit de door de minister geuite bedenkingen dat ook hij de horizontale oefening niet echt een succes acht te zijn. De cijfers liegen er immers niet om. In plaats van de verhoopte 600 miljoen frank, heeft men met veel moeite 200 miljoen frank weten bijeen te brengen. In het licht van die al bij al toch relatief magere resultaten kan hij dan ook het grootste begrip opbrengen voor het feit dat de minister zich niet meer wil verlagen tot bedeltochten bij zijn collega-ministers, en daarom vanaf volgend jaar met een eigen budget wenst te werken.

De minister verklaart zijn uitspraak dienaangaande toch even te willen preciseren. Wat hij bedoelde, was dat hij geen zin had om dezelfde oefening ieder jaar opnieuw over te moeten doen. Daarom zullen de engagementen die in 2001 werden aangegaan ook in 2002 automatisch worden overgenomen. Maar de “bijkomende” middelen die naar samenwerkingsontwikkeling zullen gaan, zal de minister wel op het eigen budget zetten. Die 207,4 miljoen frank blijft dus meegenomen voor de volgende jaren.

De heer Hostekint constateert dat de minister daarmee dan toch ook voor een stuk afwijkt van de piste waarbij hij als minister van samenwerkingsontwikkeling vooral coördinator en initiator naar de andere Vlaamse ministers toe zou zijn. Hij geeft daarmee ook toe dat zijn oorspronkelijke visie té idealistisch was om in de praktijk goed te kunnen werken.

De minister meent dat zulks toch wat genuanceerd dient te worden. Zijn basisoptie is en blijft immers juist. Dat een en ander in de praktijk wat moeilijker blijkt te gaan dan verwacht, schrikt hem ook helemaal niet af. Coördineren en stimuleren blijft immers hoe dan ook noodzakelijk – zelfs in de hypothese dat men geen bijkomende financiële inspanningen zou vragen. Overigens wil hij zeker niet gezegd hebben dat hij niet langer minister van ontwikkelingssamenwerking zou willen zijn.

De heer Hostekint laat opmerken dat de minister er in den beginne wel degelijk vanuit ging dat hij voor een en ander geen eigen administratie en geen eigen kabinet zou nodig hebben. Het was immers louter zijn ambitie om te coördineren, en om zijn collega's warm te maken voor de idee van de samenwerkingsontwikkeling.

B. Vragen m.b.t. het aanwendingspercentage van de begrotingsmiddelen

Wat dan het aanwendingspercentage van de beschikbare middelen betreft, meent de minister dat de door de commissievoorzitter aangehaalde cijfers geheel en al zonder grond zijn. In het jaar 2000 werd zelfs 97 % van de voorziene begrotingskredieten effectief aangewend. Verder wijst de minister erop dat hij momenteel vanzelfsprekend nog geen antwoord kan geven op de vraag wat het aanwendingspercentage zal zijn in het jaar 2001. Een eenduidig antwoord op die vraag kan immers pas in de loop van het jaar 2002 worden geformuleerd. Op heden is er echter geen enkele reden of zelfs maar aanwijzing om te veronderstellen dat het aanwendingspercentage dit jaar lager zal uitvallen dan in 2000 het geval was.

Wat de kwestie van de vastleggingskredieten betreft, beaamt de minister dat het verschil tussen de betalingskredieten en de beleidskredieten inderdaad opvallend is. Naar de toekomst toe, is hier echter ook sprake van een bijzonder interessante ontwikkeling. De minister verwijst dienaangaande naar de uitleg die hij verschaft heeft tijdens de begrotingsbesprekingen van het voorgaande jaar. Reeds toen heeft hij immers laten opmerken dat de Vlaamse regering beslist had om voortaan de betalingskredieten te gaan hanteren als norm bij de opmaak van haar begroting. Dit in tegenstelling tot het verleden, waar de begrotingsnorm werd bepaald op basis van de beleidskredieten. Deze betalingskredieten nu, zijn in 2001 groter dan de beleidskredieten. Op het moment echter dat de betalingen in kwestie zijn gebeurd, kan er een wezenlijke “switch” plaatsgrijpen. Als men de omschakeling doet van het betalen via gesplitste vastleggingskredieten en gesplitste ordonnanceringskredieten, als men met andere woorden gaat naar niet-gesplitste ordonnanceringskredieten, kunnen de betalingskredieten netto worden omgezet in beleidskredieten.

De minister wijst er daarbij op dat op die manier, zonder de begroting extra te belasten en zonder ook maar één frank budgettair te moeten bijvragen, toch een begrotingsmatige realisatie tot stand kan worden gebracht, die bestaat uit het verschil tussen het betalingskrediet en het beleidskrediet. Deze kredieten, d.w.z. zowel de betalings- als de beleidskredieten zijn immers vanzelfsprekend – qualitate qua als niet-gesplitste vastleggingskredieten – zowel meegerekend in de betaling als in de beleidskredieten.

Om de zaak enigszins aanschouwelijk voor te stellen hanteert de minister een voorbeeld. Stel dat we vandaag 10 frank beleidskrediet hebben, en er moet nog 50 frank betaald worden voor engagementen uit het verleden. Wanneer men die 50 tegenover die 10 stelt, is het duidelijk dat de betalingskredieten de beleidskredieten ver overtreffen. Dat betreft echter engagementen uit het verleden. Als men nu komt van een situatie met gesplitste vastleggingskredieten – wat een beleidskrediet dus is – en gesplitste ordonnanceringskredieten – wat een betalingskrediet dus is – tot een situatie met enkel nog niet-gesplitste kredieten ; dat komen die zaken gelijk te staan. Het niet-gesplitste vastleggingskrediet, het betalingskrediet m.a.w., is dan immers gelijk aan het beleidskrediet, en omgekeerd. En die situatie behoort in de praktijk weldra tot de mogelijkheden, aangezien de Vlaamse regering er bij de begroting 2001 voor gekozen heeft om de switch te maken, en dus de begroting op te stellen op basis van de norm van de betalingskredieten.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, repliceert daarop dat zijn opmerking wel betrekking had op de begroting voor het jaar 2000, zodat de door de minister aangehaalde “switch” in 2001 terzake niet relevant is.

De minister antwoordt daarop dat zijn bemerking desondanks niet klopt, en wel omdat in 2000 het beleidskrediet 397,9 miljoen beliep, en het betalingskrediet 275,1 miljoen. Er was dus minder betalingskrediet dan dat er beleidskredieten waren. Een situatie die in 2001 precies omgekeerd zal komen te liggen.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, verklaart niet te begrijpen waarop de minister zijn antwoord precies baseert. Voor het bepalen van het aanwendingspercentage zijn toch immers enkel de betalingskredieten relevant.

Hierop repliceert de minister dat zulks absoluut niet klopt.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, vervolgt dan zijn kritiek door op te merken dat de minister in een aantal gevallen de beleidskredieten op een artificiële manier naar beneden zou hebben gehaald, waardoor het aanwendingspercentage dienovereenkomstig kon stijgen.

Deze kritiek wordt door de minister opnieuw vehement weerlegd. Hij preciseert dat het aanwendingspercentage is gelegen in het vastleggen van de kredieten (of het betalen ingeval van betalingskredie-

ten), onverschillig of het om betalings- of beleidskredieten gaat. Het aanwendingspercentage is in deze hypothese dus wat men aan niet-gesplitste vastleggingskredieten heeft uitbetaald – dat is dan rechtstreeks ; vergelijk het met de situatie waarin iemand die 100 frank heeft, die ook in één keer uitbetaalt. Bij gesplitste kredieten (die gehanteerd worden bij meerjarenprogramma's) is dat vanzelfsprekend anders – vergelijk het met de situatie van iemand die 100 frank heeft, en die beslist om over een periode van vijf jaar telkenjare 20 frank uit te geven. Ergo, op het moment dat men de switch maakt van gesplitste kredieten (vastleggingen en ordonnanceringen) naar niet-gesplitste kredieten, krijgt men in één jaar de vastlegging én de uitbetaling. De vastlegging betreft dus alleen nog de beleidskredieten. De betalingen zijn de ordonnanceringen. Maar als die worden samengevoegd – met name via niet-gesplitste kredieten – dan heeft men ze onmiddellijk staan.

De minister verduidelijkt verder dat dit dus meteen ook betekent dat het aanwendingspercentage los gezien moet worden van het percentage aan vastleggingen. Want de vastlegging is gewoon wat men heeft aan beleidskredieten. Voor wat de eigenlijke aanwending betreft komt men zo wel degelijk tot 97 %.

De heer Luc Van den Brande brengt daartegen in dat dit dan toch een gegeven betreft dat nergens blijkt uit het in het begrotingsstuk opgenomen cijfermateriaal.

Minister Bert Anciaux preciseert dat de ordonnanceringen gewoon een element zijn dat in functie staat van de afspraken die werden gemaakt. Op zich heeft dat dus geen eigenstandig belang. Bij wege van voorbeeld haalt de minister het optrekken van een gebouw aan. Als men er van uitgaat dat een gebouw ongeveer 1 miljard frank zal kosten, en men legt dit bedrag vast op één jaar, dan zullen de betalingen uiteindelijk toch in de tijd gespreid moeten worden. De constructie van een min of meer omvangrijk bouwwerk moet immers – vooraleer men het stadium van de oplevering bereikt – heel wat stadia doorlopen, beginnende met de aanstelling van een architect en de aanbesteding. Het uitbetalen van die één miljard frank gebeurt m.a.w. noodzakelijkerwijze over een periode van enkele jaren, en dus ook via ordonnanceringskredieten. Wat echter telt is die 1 miljard die is vastgelegd. Het ogenblik van uitbetaling daarvan is irrelevant.

Het feit dus dat de betalingskredieten in 2001 hoger zijn dan de beleidskredieten, wil enkel en al-

leen zeggen dat men momenteel een aantal zaken uit het verleden versneld kan terugbetalen. Op het moment dat men in 2002 tot niet-gesplitste kredieten komt, verhoogt dus automatisch het budget en dit zonder dat de begroting daardoor meer belast wordt. De begrotingsnorm is immers op de betalingskredieten gebaseerd.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, verklaart niet overtuigd te zijn door de uitleg van de minister, en meent dat het derhalve nuttig ware mocht de minister enige nadere toelichting kunnen geven bij de drie kolommen in kwestie, en dan met name om het aanwendingspercentage per basisallocatie te kunnen nagaan. Het komt hem voor dat deze informatie – gezien de door de minister ontwikkelde redenering – van essentieel belang is voor de opinievorming binnen de commissie. Zonder die informatie dreigt men immers niet alleen binnen de kortste keren opnieuw te vervallen in dezelfde welles-nietes-discussie, maar kan men ook geen duidelijk zicht krijgen op wat er ondertussen concreet gebeurt in het beleid.

De minister herhaalt daarop zijn eerdere opmerking dat men de aanwending van de begrotingsmiddelen over het jaar 2001 vanzelfsprekend slechts aan het begin van het daaropvolgende jaar 2002 met zekerheid zal kunnen vaststellen.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, preciseert dat het door de minister aangehaalde cijfer van 97 % sowieso op het jaar 2000 sloeg, zodat de gevraagde nadere uitleg zich in eerste instantie inderdaad tot dat specifieke jaar kan beperken.

Mits die specifieke precisering qua betrokken periode, verklaart de minister geen het minste probleem te hebben met de vraag naar een meer omstandig en cijfermatig onderbouwd overzicht. Het zal aan de commissieleden ter beschikking worden gesteld.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, meent in dit stadium toch al te moeten vaststellen dat de minister hoe dan ook nogal lijkt af te wijken van de budgettaire orthodoxie die in de vorige legislatuur gebruikelijk was. De keuze die men maakt tussen al dan niet opsplitsen van kredieten – keuze die inderdaad te maken heeft met een aantal programmatrische doelstellingen – is ten gronde immers irrelevant voor wat de essentie van dit alles is, met name de vraag wat men beleidsmatig voorziet, wat men vastlegt en wat men effectief ook doet. Hij drukt de hoop uit dat de minister deze negatieve indruk zal kunnen weerleggen aan de hand van de zopas toegezegde budgettaire status quaestionis.

Enkel aan de hand daarvan kan het parlement een duidelijk zicht krijgen op de finaliteit en de uitvoering van de voorliggende begroting. Om het met de Angelsaksers te zeggen : “the proof of the pudding is in the eating”.

De minister verklaart zijn belofte gestand te zullen doen, maar laat opmerken dat er toch wat sleet begint te komen op de door de commissievoorzitter geuite kritiek. Het parlement mag en moet kritisch zijn, maar die kritiek moet dan wel voldoende concreet en gefundeerd zijn.

C. Vraag naar de mate van realisatie van de 0,7 %-norm inzake ontwikkelingssamenwerking

Geheel exact kan de minister niet antwoorden op de vraag welk bedrag precies zou nodig zijn opdat Vlaanderen qua besteding voor ontwikkelingssamenwerking zou voldoen aan de 0,7 %-norm. Maar een snelle berekening laat wel toe te stellen dat Vlaanderen daartoe ettelijke miljarden zou moeten besteden. In welke mate we dit momenteel reeds benaderen is eveneens moeilijk te bepalen, aangezien daarbij niet enkel rekening moet worden gehouden met de eigenlijke ontwikkelingssamenwerkingskredieten maar ook met alle internationale kredieten, t.t.z. alle internationale betalingen, die op heden op de totaliteit van de Vlaamse begroting voorkomen. Dit levert een behoorlijk ingewikkelde optelsom op, die de minister hier niet zomaar “voor de vuist weg” wenst te maken. Hij zegt echter toe deze kwestie nader te laten onderzoeken. Een meer gedetailleerd antwoord zal te gelegener tijd dan ook aan de commissieleden worden overgemaakt.

D. Vraag naar de toekomst van de VVOB

In zijn antwoord deelt de minister mee dat hij van de op stapel staande hervorming van de Vlaamse administratie gebruik heeft gemaakt om de opdracht te geven tot een audit van de VVOB. Een dergelijk reorganisatiemoment kan zijns inziens immers ook nuttigerwijze worden aangewend om naar de toekomst toe een aantal zaken wat scherper te stellen. Op basis van de resultaten van de genoemde audit én op basis van de een aantal besprekingen die momenteel worden gevoerd met de VVOB zal een nieuwe rol moeten worden bepaald voor de instelling in kwestie. De minister drukt daarbij de hoop uit dat men ook een beetje “met een schone lei” zal kunnen beginnen. Inzoverre hij daar nu reeds zicht op heeft meent de minister ech-

ter wel dat de rol van de VVOB zich meer binnen de Vlaamse administratie zal situeren. Dit weliswaar niet als kerndepartement, maar wel als intern (IVA) dan wel als extern verzelfstandigd agentschap (EVA). Definitieve uitspraken wenst de minister daar momenteel echter nog niet over te doen, dit teneinde de lopende besprekingen niet in het gedrang te brengen. Het lijkt hem echter nogal vanzelfsprekend te zijn dat de rol van een toekomstige VVOB er vooral in zal bestaan uitvoerder – d.w.z. één van de uitvoerders – van het Vlaams beleid rond ontwikkelingssamenwerking te zijn. Voor de minister staat derhalve zo goed als vast dat de VVOB een uitvoeringsrol zal krijgen, maar dan zeker niet als monopolist terzake.

E. Vraag naar de toekomstige partner van Vlaanderen in de Maghreb

Met betrekking tot de keuze van een Maghreb-land als nieuwe partner voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking, kan de minister meedelen dat de tot op heden gemaakte analyse nog steeds de mogelijkheid open laat om te kiezen voor Marokko dan wel Tunesië. Zonder op de zaken vooruit te willen lopen, meent de minister wel dat naar alle waarschijnlijkheid finaal voor Marokko als partnerland zal worden geselecteerd.

F. Stand van zaken aangaande de samenwerking met prioritaire partner Zuid-Afrika

Van zijn kant, wenst de minister ook even in te gaan op een kwestie waarover de commissieleden geen vragen gesteld hebben : de samenwerking met de prioritaire partner Zuid-Afrika. Voor wat het eigen budget aan middelen voor bilaterale samenwerking betreft, kan de minister meer bepaald meedelen dat de besprekingen met Zuid-Afrika zo goed als afgerond zijn. Voor wat de bijkomende middelen op de horizontale begroting betreft, is het overleg met de Zuid-Afrikanen nog volop lopende. Het contact tussen de Vlaamse administratie en Zuid-Afrika begint ondertussen – o.a. dankzij diverse bezoeken – een steeds vastere vorm aan te nemen. Indien alles verder verloopt zoals gepland, hoopt de minister dan ook tegen begin september van dit jaar het definitieve akkoord en het definitieve bestedingsplan te kunnen gaan goedkeuren in Zuid-Afrika.

I.4 Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreets-bepalingen : artikel 12, § 2 (prog. 69.9 [ba. 30.01])

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 7 stemmen tegen 4.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I : programma 12.2

Ook het programma 12.2 wordt bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen tegen 4.

II. BUITENLANDSE HANDEL EN EXPORT-BEVORDERING

II.1 Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting wijst minister Van Grembergen erop dat hij, gezien zijn zeer recente ambtsaanvaarding, nog niet in de mogelijkheid is geweest om zich ten volle in te werken in de materie, zodat hij voor deze discussie in hoge mate zal moeten terugvallen op zijn medewerkers. Hij verzoekt de commissieleden dan ook om terzake enige welwillendheid aan de dag te willen leggen.

A. Algemene situering : de Vlaamse exportprestaties

Refererend aan de meest recente gegevens van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) wijst de minister er daarna op dat de Vlaamse uitvoer in het vierde kwartaal van 2000 in nominale termen 16,9 percent hoger lag dan tijdens hetzelfde kwartaal van 1999. De andere gewesten zetten met 18,4 % voor Wallonië en 24,6 % voor Brussel een vergelijkbare prestatie neer. Voor België in zijn globaliteit kwam men aan 18 percent.

Na kleine dalingen in het eerste en tweede kwartaal van 1999 knoopte de uitvoer vanaf het derde kwartaal van 1999 terug aan bij positieve groeicijfers. In het derde en vierde kwartaal van 1999 steeg de export met respectievelijk 7,6 % en 12,9 % vergeleken met dezelfde periode van het voorgaande jaar. In het eerste en tweede kwartaal van 2000 waren zelfs stijgingspercentages te zien van respec-

tievelijk 23,4 en 21 percent. De minister wijst er daarbij op dat een en ander wel genuanceerd dient te worden, aangezien deze uitzonderlijk sterke stijgingspercentages hun verklaring vooral vinden in het feit dat ze vergeleken worden met de eerste twee kwartalen van 1999, die als een conjunctureel dieptepunt kunnen worden aanzien. In het derde en vierde kwartaal van 2000 viel de toename dan ook terug tot respectievelijk 15,9 % en 16,9 %. Dit is op zijn beurt het gevolg van de hogere uitvoercijfers in de tweede helft van 1999 en de conjunctuurvertraging in het najaar van 2000. Uit de cijfers voor België in zijn geheel moet trouwens ook blijken dat de lichte terugval in nominale groeicijfers een forse daling in volume verhuult door de sterkere toename van de exportprijzen.

De minister concludeert uit deze cijfers dat het in 2000 goed ging met de Vlaamse uitvoer, maar voegt daar onmiddellijk aan toe dat er minder goed nieuws op komst lijkt te zijn. Uit de maandelijks door de Nationale Bank van België bij het bedrijfsleven georganiseerde conjunctuurenquête moet immers blijken dat de Vlaamse industrie haar buitenlandse bestellingen en orderpositie in februari en maart 2001 veel negatiever inschat dan de voorgaande maanden het geval was. Het laatst bekende cijfer van de Belgische uitvoer – dat voor februari 2001 – lag slechts 6 % hoger dan het voorgaande jaar (februari 2000). Een toename die dan nog bijna volledig aan prijsstijgingen toe te schrijven is. Volgens de zogenaamde “snelle en voorlopige raming” van de Belgische uitvoer zou de uitvoertoeename in maart zelfs tot minder dan 3 % zijn teruggevallen.

De minister laat daarbij opmerken dat het aandeel van Vlaanderen in de Belgische uitvoer in het jaar 2000 76,2 % beliep, tegen 13,8 % voor Wallonië en 9,6 % voor Brussel. Het aandeel van Vlaanderen in de Belgische uitvoer naar de Europese Unie bedraagt meer bepaald 74,5 %, cijfer dat zelfs oploopt tot 82,2 % voor wat de zogenaamde extra-communautaire uitvoer betreft. Een en ander wordt nader verduidelijkt in een zevental tabellen en drie grafieken die de minister ter beschikking van de commissie stelt (zie Bijlage I bij het verslag).

B. Begrotingscontrole 2001

Voor wat de eigenlijke begrotingscontrole betreft, kan de minister meedelen dat er naar aanleiding van de begrotingscontrole 2001 geen grote aanpassingen hoefden te worden doorgevoerd.

B.1 Export Vlaanderen (programma 51.4, basisallocaties 41.01 en 41.02)

De werkingsdotatie (basisallocatie 41.01) van Export Vlaanderen werd naar aanleiding van de begrotingscontrole 2001 verhoogd met 8 miljoen frank tot 919 miljoen frank. Dit bedrag ging meer bepaald naar de organisatie van de diplomatieke dagen, die initieel slechts voor 2 miljoen frank op de begroting waren ingeschreven.

Deze Vlaamse diplomatieke dagen 2001, die doorgingen van 17 t.e.m. 20 april laatstleden, brachten alle in het buitenland gestationeerde vertegenwoordigers van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de VOI's samen. De bedoeling hiervan was de netwerkvorming en de onderlinge communicatie tussen de vertegenwoordigers, en de coördinatie van het Vlaams buitenlands beleid te bevorderen. De eerste editie van de Vlaamse diplomatieke dagen ging door in 1998. Naast een algemeen programma waaraan alle vertegenwoordigers deelnamen, waren de eerste twee dagen voorbehouden voor een "instellingsspecifiek" programma. Ter illustratie hiervan haalt minister Van Grembergen aan dat op het desbetreffende programma van de Vlaamse economische vertegenwoordigers onder andere een aantal workshops stonden om de werking te verbeteren. Ook de viering van 10 jaar Export Vlaanderen ging trouwens door in aanwezigheid van de Vlaamse economische vertegenwoordigers.

De dotatie inzake de financiële stimuli (basisallocatie 41.02) bleef ongewijzigd op 130 miljoen frank. De basisallocatie 30.02 ; uitgaven aan instellingen, verenigingen en ondernemingen voor initiatieven met betrekking tot de bevordering van de export, en de basisallocatie 81.01 ; toekenning van leningen aan instellingen, verenigingen en ondernemingen, werden echter op nul gezet. Het betreft in de twee gevallen een aflopend initiatief, namelijk het systeem van financiële stimuli voor uitvoerpromotie dat bestond vóór 1999.

B.2 Subsidies voor haalbaarheidsstudies met betrekking tot bouw- en milieuprojecten in het buitenland met Vlaamse betrokkenheid (basisallocatie 30.01)

De minister wenst in het bijzonder de aandacht van de commissieleden te vestigen op een nieuw initiatief waarvan de Vlaamse overheid veel verwacht. Hij wijst er daarbij op dat het ontbreken van de nodige overheidssteun voor haalbaarheidsstudies m.b.t. projecten in het buitenland, door het Vlaamse bedrijfsleven (en dan in het bijzonder

door aannemers en ingenieursbureaus) als een zware concurrentiële handicap werd gevoeld ten opzichte van de bedrijven in het buitenland.

Aangezien gebleken is dat de subsidiëring van (pre-)haalbaarheidsstudies inderdaad kan leiden tot een belangrijk spinn-off en multiplicator-effect, heeft de Vlaamse regering op 24 januari 2001 dan ook besloten om op het Vlaams bouwoverlegcomité voor te stellen te dien einde 50 miljoen te voorzien op de begroting 2001. De nodige schikkingen hiervoor werden dan ook getroffen n.a.v. de begrotingscontrole 2001.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden tenslotte de hen voorgelegde begrotingsaanpassingen te willen goedkeuren.

II.2 Bespreking : vragen en opmerkingen van de leden

A. Algemene inschatting van de begrotingsopties

De heer Freddy Sarens, hierin bijgetreden door de heer Luc Van den Brande, voorzitter, verklaart ten gronde heel weinig opmerkingen te hebben bij dit onderdeel van de begrotingscontrole, evenmin trouwens als bij het exportpromotiebeleid in het algemeen. Hij stelt met name vast dat het beleid gekarakteriseerd wordt door een hoge mate aan constructieve continuïteit. In die zin lijkt het redelijk om te veronderstellen dat de nu voorliggende – beperkte – begrotingscontrole dan ook op een vrij grote consensus bij de commissieleden zal kunnen rekenen.

B. Vertraging van de exportgroei

De heer Freddy Sarens constateert uit de door de minister verstrekte cijfergegevens dat de toename van de Vlaamse export minder geprononceerd is dan in het recente verleden het geval was. Van de minister wenst hij te vernemen hoe zwaar men hieraan precies moet tillen. Is het met name een indicatie voor een algemene verzwakking van de conjunctuur ?

De heer Stefaan Platteau meent dat de verklaring voor het feit dat Vlaanderen meer gevoelig is voor internationale conjuncturele schommelingen gezocht moet worden in het open karakter van de Vlaamse economie. Aangezien Wallonië sowieso heel wat minder exportgericht is, is het ook minder onderhevig aan dergelijke schommelingen. De heer Stefaan Platteau stelt daarbij ook vast dat de

hedendaagse economie inherent gekenmerkt wordt door een snelle opeenvolging van korte cycli, die ook nog eens kunnen uiteenlopen naargelang de geografische regio waarop ze betrekking hebben.

Hoe dan ook, waren de Vlaamse exportcijfers voor 1999 bijzonder zwak. In 2000 waren ze dan weer uitstekend, maar dit resultaat vloeide in hoge mate voort uit het feit dat men de vergelijking baseerde op de zeer zwakke resultaten van het voorgaande jaar. De puike prestatie van 2000 was m.a.w. voor een stuk artificieel. En ook de preliminaire cijfers voor 2001 lijken te bevestigen dat de trend niet zo gunstig meer is.

De heer Louis Bril laat opmerken dat de reële evolutie van het exportgebeuren eigenlijk nog ingewikkelder is dan ze op het eerste zicht al lijkt. De zwakke cijfers van 1999 vallen immers volledig te verklaren door de toen heersende dioxinecrisis. Elke vergelijkingsbasis loopt derhalve mank.

De heer Frans Ramon laat opmerken dat men voorlopig zeker nog geen doemscenario's moet gaan hanteren. Een minder snelle groei van de export is immers nog altijd een heel stuk beter dan een reële terugval van de uitvoer.

C. De Vlaamse exportprestaties in de Belgische context

De heer Freddy Sarens stelt eveneens vast dat het aandeel van Vlaanderen in de globale export van België maar blijft toenemen. Ook bij dit fenomeen had hij graag wat nadere duiding gekregen.

De heer Stefaan Platteau, daarin bijgetreden door de heer Luc Van den Brande, voorzitter, brengt daarbij te berde dat de groeiende kloof tussen de Vlaamse en de Waalse exportprestaties finaal ook zijn weerslag kan hebben op de intern-Belgische situatie.

D. Rol van de overheid bij de bevordering van de export

Voor de heer Stefaan Platteau is de cruciale vraag hoe de overheid het best kan bijdragen tot het stimuleren van de export. Zijns inziens moet dit vooral gebeuren door het van overheidswege aanreiken van een aangepast kader aan het bedrijfsleven. Daarnaast kan de overheid ook inspanningen leveren om de export van de bedrijven over meer geografische regio's te spreiden. Kwestie van ook het risico te spreiden. Momenteel is Vlaanderen im-

mers nog te veel gericht op export naar de Europese Unie, hetgeen ons afhankelijk maakt van de economische prestaties van een relatief beperkt aantal landen.

Voor de heer Frans Ramon staat het buiten kijf dat de overheid de bedrijven vooral moet stimuleren om hoog-kwalitatieve producten af te leveren. Voor goede kwaliteit vindt men immers altijd afzetmarkten.

Voor de heer Jacques Laverge is het duidelijk dat de overheid het bedrijfsleven ertoe moet aanzetten om actiever te worden op het domein van de export. De hamvraag daarbij is welke initiatieven men van overheidswege eventueel nog bijkomend kan ontplooien om wat tegen de algemene economische trend in te gaan. De piste om specifieke nieuwe geografische markten te gaan promoten ziet hij niet onmiddellijk zitten, daartoe heeft de overheid immers niet de middelen.

Zijns inziens moet er van overheidswege dan ook vooral gesleuteld worden aan het verbeteren van de export-ingesteldheid van de bedrijven. Dit kan gebeuren door het geven van extra-begeleiding aan startende exporteurs, door het ter beschikking stellen van export-technici e.d.m. De heer Laverge erkent daarbij echter ruiterlijk dat een en ander niet evident is voor wat de Vlaamse KMO's betreft. In de mate dat ze al bereid zijn om buitenlandse markten te betreden, beperken ze zich immers meestal tot de buurlanden. Daar zit dan ook de kern van het probleem : zonder voldoende en volgehouden exportwil bij de bedrijfsleiders zijn onze buitenlandse handelsvertegenwoordigingen relatief zinledig.

De heer Peter De Ridder neemt met enig genoeg kennis van het pleidooi van de VLD-fractie voor een actieve rol van de overheid in dit segment van het economisch gebeuren. Hij wenst daarbij echter wel twee kanttekeningen te maken. Voor eerst moet zijns inziens niet enkel rekening gehouden worden met de belangen van de producenten, maar ook met die van de consumenten. En tweedens zou er ook een systeem moeten kunnen uitgedokterd worden waarbij de overheid het niveau en de intensiteit van haar inspanningen zou kunnen moduleren naargelang de economische situatie van het moment. In een periode van hoogconjunctuur kunnen de bedrijven zich immers meestal wel zelf behelpen, terwijl in een periode van neergaande conjunctuur elke extra-inspanning welkom is.

De heer Miel Verrijken, daarin tegengesproken door de heer Peter De Ridder die preciseert dat hij

enkel voor een gepaste mate aan overheidsinterventie heeft gepleit, constateert dat men bij de SP blijkbaar nog steeds het model van de verstaatse economie voorstaat.

Voor de heer Verrijken staat het in elk geval buiten kijf dat de rol van de overheid in het economisch gebeuren in het algemeen, en in de exportbevordering in het bijzonder, in het beste geval slechts marginaal kan zijn. Hetgeen die overheid er overigens niet hoeft van te weerhouden om terzake enige inspanningen te leveren. Bij wege van allegorie verwijst hij naar de fabel van Edmond Rostand over Chantecler, waar de haan – die dacht dat hij door zijn gekraai de zon deed opgaan – een zware teleurstelling oploopt als blijkt dat de zon ook zonder hem opgaat, maar desalniettemin toch volhardt in zijn ochtendlijk gekraai.

Ook van de piste om de uitvoer meer naar andere landen te gaan oriënteren moet men volgens de heer Verrijken op korte termijn geen echte mirakels te verwachten. Wel ligt er nog een interessant potentieel besloten in bepaalde landen als Taiwan, de VS en – in mindere mate – Rusland. Taiwan kan, als rijk land, met name interessant zijn voor de uitvoer van diamant uit Antwerpen, mits men daar maar voldoende aan promotie doet. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor de VS-markt waar de Vlaamse bedrijven en de Vlaamse overheid ook nog steeds relatief ondervertegenwoordigd zijn. Rusland is, doordat het in een toestand van bestuurlijke chaos verkeert, momenteel slechts in theorie interessant als afzetmarkt. Maar in macro-economisch opzicht mag men niet uit het oog verliezen dat het land toch een zeer groot betalingsoverschot heeft dankzij zijn export van petroleum en diamant.

E. Hervorming van het apparaat voor de Vlaamse buitenlandse handel

De heer Patrick Hostekint constateert dat er al bij al toch vrij aanzienlijke sommen worden besteed aan Export Vlaanderen én aan een aantal andere parallelle exportbevorderende instanties. Als voorbeeld van dat laatste kunnen de externe activiteiten van de VLAM gelden. Naar aanleiding van een bezoek aan Schotland had voormalig minister Johan Sauwens dienaangaande reeds de intentie geuit om het beleid inzake buitenlandse handel wat te heroriënteren en rationaliseren. De verschillende instellingen en instanties die op heden actief zijn in de exportbevordering zouden in elk geval meer moeten gaan samenwerken. De oprichting van meer Vlaamse huizen in het buitenland had volgens voormalig minister Sauwens een aanzet

moeten zijn tot een dergelijke meer geïntegreerde aanpak. Van de minister had de heer Hostekint dan ook graag vernomen of hij deze beleidsvisie van zijn voorganger deelt ?

De heer Frans Ramon wenst dienaangaande van de minister te vernemen hoever men precies staat met de voor juni van dit jaar aangekondigde nieuwe beleidsopties voor Export Vlaanderen ?

De heer Jacques Laverge verklaart het eens te zijn met de stelling dat de exportpromotie in zekere mate behoefte heeft aan een iets sterkere coördinatie. Ook hij ziet Export Vlaanderen terzake als de sterkste actor fungeren. Maar tegelijk is hij de stellige overtuiging toegedaan dat er daarnaast ook nog voldoende ruimte moet zijn voor de GOM's, de provincies, de gemeenten, de kamers van koophandel, de beroepsfederaties e.d.m. Zijns inziens hoeven een iets sterkere centrale coördinatie enerzijds en respect voor de eigenheid van instanties die zich soms al decennialang met exportbevordering bezig houden anderzijds, elkaar niet noodzakelijk wederzijds uit te sluiten. Meer structuur in het exportpromotielandschap betekent niet noodzakelijk dat alles eenheidsworst moet worden.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, stelt vast dat de door de minister in algemene lijnen geschetste exportevoluties nopen tot een strakke opvolging van de structurele aanpassingen die gepland zijn voor Export Vlaanderen. De verdere opvolging van dit dossier moet zowel voor de minister als voor deze commissie een prioriteit zijn.

Cruciaal hierbij is dat moet worden onderzocht hoe men aan een organisatie als Export Vlaanderen een voldoende flexibel statuut, instrumentarium en opdracht kan meegeven om snel en accuraat op zeer uiteenlopende en snel wijzigende conjuncturele ontwikkelingen te kunnen inspelen. In dezelfde zin moet worden nagegaan hoe men de samenwerking kan bevorderen tussen de verschillende overheidsinstellingen en de andere instanties die momenteel op dit domein actief zijn. Een methodisch en permanent onderzoek naar het soort van ondernemingen dat exporteert én naar de evoluties op de verschillende exportmarkten is evenzeer aangewezen.

F. Bevorderen van Vlaamse investeringen in het buitenland

Onder verwijzing naar de uitlatingen van voormalig minister Johan Sauwens na diens bezoek aan Glasgow, stelt de heer Patrick Hostekint vast dat er een trend bestaat om de export ook te gaan bevoor-

deren door de eigen bedrijven ertoe aan te zetten investeringen te doen in het buitenland. Zijns inziens is dit een optie die niet zonder risico's is. Op termijn dreigt men immers bedrijven in de richting van de pure delokalisatie te drijven.

De heer Louis Bril laat opmerken dat het delokalisatie-fenomeen, zoals zich dat tot op heden in België heeft voorgedaan, in wezen een zaak is die voortvloeide uit de wel zeer specifieke situatie van het West-Vlaamse bedrijfsleven dat gewoon geen gronden meer vond om uit te breiden. Mee daarom waren vooral het nabije Henegouwen en Noord-Frankrijk doelregio's voor die zogenaamde "delokalisatie". Het zijn dus niet zozeer economische als wel fysiek-ruimtelijke oorzaken die ten grondslag lagen aan deze uitwijking van bedrijven. Echte internationale investeringen dienen dan ook te worden onderscheiden van deze wel zeer specifieke delokalisatiebeweging. Dergelijke echte internationale investeringen gebeuren immers enkel en alleen op grond van goed afgewogen strategische overwegingen.

De heer Jacques Laverge spreekt ondubbelzinnig zijn steun uit voor deze door voormalig minister Johan Sauwens gelanceerde denkpiste. Vlaamse bedrijven die in het buitenland investeren leggen daarbij immers noodzakelijkerwijze een aantal nuttige contacten, die op termijn als speerpunten voor nieuwe export kunnen gaan fungeren. De Vlaamse bedrijven die nu in Noord-Frankrijk investeren zijn daar een sprekend voorbeeld van. Tegelijk illustreren ze zonneklaar dat qua verplaatsing van werkgelegenheid de balans in globo steeds positief uitvalt. Voor de heer Jacques Laverge is het dan ook de hoogste tijd dat er – naar analogie met de DIV (Dienst Investeren in Vlaanderen) – een instantie zou komen die Vlaamse bedrijven begeleidt bij hun investeringsinitiatieven in het buitenland.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, brengt in het midden dat het hem verre van evident overkomt om een dergelijke taak aan een overheidsinstelling toe te bedelen. Het gaat, wanneer men de klassieke overheidstaken en de kern van het overheidsoptreden in ogenschouw neemt, immers bijna om een contradictio in terminis : een overheid die iets doet wat in eerste instantie niet in het belang lijkt te zijn van het land dat ze verondersteld wordt te dienen.

G. Terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen aan landen in ontwikkeling

De heer Patrick Hostekint brengt in het midden dat het systeem van de terbeschikkingstelling van

uitrustingsgoederen aan landen in ontwikkeling tot op heden volledig en uitsluitend in het teken van de exportbevordering stond. Het feit dat men daarbij enkel oog heeft voor de belangen van de Vlaamse (leverende) bedrijven, dreigt – weliswaar langs een omweg – ook op Vlaams niveau te leiden tot het ontstaan van een systeem van gebonden hulp. Ten overstaan van de ontwikkelingslanden in kwestie zal de scheiding tussen handel en ontwikkelingssamenwerking immers nooit geheel sluitend kunnen zijn. Terzake blijkt trouwens ook een zekere ongerustheid te leven bij minister Anciaux, die als Vlaams minister bevoegd voor ontwikkelingssamenwerking, geen inspraak krijgt in dit systeem. Mee in het licht van de al bij al toch vrij beperkte Vlaamse middelen voor ontwikkelingssamenwerking, kan daarenboven niet ontkend worden dat het bij de terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen over aanzienlijke budgetten gaat, die niet noodzakelijk echt ten goede komen aan de ontwikkelingslanden.

Ook de heer Frans Ramon wenst zijn bezorgdheid uit te spreken over het systeem van de terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen. Daar waar hij op zich niet onmiddellijk een probleem heeft met de economische finaliteit van het systeem, is hij toch de mening toegedaan dat men op de een of andere manier de component "ontwikkelingsrelevantie" in het systeem zou moeten kunnen inbouwen.

De heer Jacques Laverge erkent dat het bij dit systeem om een soms moeilijke evenwichtsoefening tussen handel en ontwikkelingssamenwerking gaat. Hij wijst er daarbij echter op dat we niet al te idealistisch mogen zijn, en dat we ook niet blind mogen zijn voor de drijfveren van onze rechtstreekse concurrenten. Er zijn immers voorbeelden te over van pure economische belangenbehartiging die gebeurt onder het mom van ontwikkelingssamenwerking.

Wat ingaande tegen de stelling van de heer Jacques Laverge verklaart de heer Peter De Ridder de mening te zijn toegedaan dat Vlaanderen als kleine speler op de wereldmarkt wel degelijk de optie heeft om te kiezen voor een meer ontwikkelingsrelevante benadering van zijn exportpromotiegebeuren. Zijns inziens zal dit op termijn potentieel trouwens een grotere economische return genereren dat het afzetten van onnutte producten bij onwillige afnemers.

H. Subsidies voor haalbaarheidsstudies

Het idee om haalbaarheidsstudies voor grote projecten in het buitenland te gaan subsidiëren kan ten volle de goedkeuring wegdragen van de heer Stefaan Platteau. Het daarvoor uitgetrokken bedrag van 50 miljoen frank komt hem echter relatief gering voor.

De heer Frans Ramon had van de minister graag wat meer achtergrondinformatie gekregen over de origine van de idee om haalbaarheidsstudies te gaan subsidiëren. Hij wijst er daarbij op dat het begrip “promotie” hiermee inherent een heel stuk wordt uitgebreid. Ook de twee vermelde sectoren (bouw en milieu) intrigeren hem. Meer bepaald wenst hij te vernemen of het in de bedoeling ligt om vooral die haalbaarheidsstudies te gaan subsidiëren waarin de twee met elkaar gecombineerd worden. Zulks ware in elk geval nuttig én innovatief.

Hoewel de heer Jacques Laverge ten volle de idee van het subsidiëren van haalbaarheidsstudies voor internationale projecten ondersteunt, betreurt hij dat ze beperkt zijn tot de twee genoemde sectoren. Zijns inziens zou een dergelijk systeem ook moeten worden opgezet voor de dienstensector, die binnen de moderne economie steeds meer aan gewicht wint. Anderzijds maant hij de minister terzake wel tot een zekere voorzichtigheid. Het zal voor de overheid immers niet altijd gemakkelijk zijn om een goed zicht te krijgen op het internationale aanbestedingsgebeuren. Iets wat – gezien de schaarste aan middelen – nochtans noodzakelijk zal zijn om op een adequate manier prioriteiten te stellen (qua landen en sectoren).

II.3 Bespreking : antwoorden van de minister

A. Voorafgaande bemerking

De minister wijst er bij de aanvang van zijn repliek op dat hij nog niet lang genoeg in functie is om zich al in voldoende mate ingewerkt te kunnen hebben in de verschillende hier vandaag behandelde dossiers. Hij vraagt dan ook begrip voor het feit dat zijn antwoorden daardoor noodzakelijkerwijze wat summier zullen uitvallen. Hij kan de commissieleden echter verzekeren dat hij zijn diensten de nodige instructies zal geven om hen zonodig schriftelijk aanvullende antwoorden te verstrekken.

B. De Vlaamse exportprestaties en de rol van de overheid

De minister herbevestigt dat de stijgende trend van de Vlaamse export reeds in de loop van het jaar 2000 opnieuw is beginnen afvlakken. Een minder sterke groei staat echter nog een heel eind af van een daling van de export. Een en ander bewijst in elk geval dat exportgroei vooral ook sterk conjunctuurgevoelig is.

Dat Vlaanderen het binnen de Belgische context qua export proportioneel een heel stuk beter doet is volgens de minister ook een onweerlegbaar feit. Dienaangaande wil hij echter wel wijzen op een lichte vertekening van het cijfermateriaal die voortvloeit uit het zogenaamde “poorteffect”. Uitvoer afkomstig uit de andere gewesten loopt immers heel vaak via Vlaamse havens of in Vlaanderen gelegen luchthavens, waardoor deze statistisch wordt meegerekend als Vlaamse export. Het moge echter duidelijk zijn dat de sterkere exportprestaties van Vlaanderen hun primaire oorsprong vinden in het feit dat de concurrentiekracht van het Vlaams economisch weefsel een heel stuk hoger ligt. Dit economisch weefsel is trouwens ook een heel stuk coherenter dan het economisch weefsel van de andere gewesten.

De minister beaamt verder dat Vlaanderen (gemeten in export per capita) fenomenale exportprestaties neerzet. Het gaat daarenboven om een ontwikkeling die nu al bijna 15 jaar lang in stijgende lijn gaat. Hoogstens is er af en toe sprake geweest van een tussentijdse stagnatie. Het Vlaamse bedrijfsleven en de Vlaamse werknemers kunnen dan ook trots zijn op de geleverde prestaties. Voor hem als beleidsmaker komt het er echter op aan om alles te doen wat binnen zijn mogelijkheden ligt om deze trend ook naar de toekomst toe te bestendigen, zelfs in conjunctureel wat moeilijker tijden.

In het verlengde daarvan is de minister het er ook mee eens dat een van de belangrijkste taken van de overheid erin bestaat om de bedrijfsleiders ertoe aan te zetten actief te worden in het exportgebeuren. Het is daarbij echter ook en vooral zaak – zeker als het om KMO's gaat – om niet te gaan improviseren. Als men de mensen ertoe aanzet om naar het buitenland te trekken met hun producten, dan moet men ze van overheidswege daarop ook zo goed mogelijk voorbereiden. Het spreekt echter voor zich dat de basiskeuze om al dan niet te exporteren hoe dan ook door de bedrijven zelf moet worden gemaakt. Een wat meer assertieve houding

van de Vlaamse bedrijfsleiders lijkt de minister echter aangewezen. Dat een dergelijke gezonde assertiviteit lonend kan zijn, bewijzen onze Nederlandse burens trouwens dag na dag.

Daarnaast spreekt het voor zich dat een te grote geografische concentratie van onze uitvoer ons kwetsbaar maakt voor conjuncturele schommelingen op een beperkt aantal markten. Tot een betere geografische spreiding van onze uitvoer komen is dan ook een van de betrachtingen van het overheidsbeleid inzake exportpromotie. Maar ook daar dient de basiskeuze gemaakt te worden door de bedrijfsleiders, die al dan niet de optie kunnen lichten om nieuwe horizonten te gaan opzoeken. Wanneer zij echter de beslissing nemen om nieuwe markten aan te boren, dan moet de overheid klaar staan om hen op die nieuwe markten te begeleiden.

C. Hervorming van het apparaat voor de Vlaamse buitenlandse handel

De minister beaamt dat er heel wat argumenten zijn die pleiten voor een wat meer gecoördineerde aanpak van de exportpromotie. Anderzijds treedt hij evenzeer de heer Jacques Laverge bij, waar deze stelt dat een betere coördinatie niet mag betekenen dat mensen en instellingen die terzake initiatieven willen ontplooien daardoor gefnuikt zouden worden in hun optreden. Dat er geen eenheidsinstrument voor de Vlaamse exportbevordering is, kan in binnen- en buitenland misschien wel eens tot enige opmerkingen aanleiding geven, maar dit mag zeker geen reden zijn om dan maar alles te uniformiseren. Hoe dan ook zal in het kader van het streven naar een beter bestuurlijk beleid worden nagegaan hoe er betere werkrelaties kunnen tot stand gebracht worden tussen de verschillende instanties die momenteel met de exportpromotie bezig zijn. Dat het zwaartepunt daarbij op Export Vlaanderen zal vallen staat voor de minister echter buiten kijf.

D. Bevorderen van Vlaamse investeringen in het buitenland

Op grond van door het Planbureau uitgevoerde studies kan de minister beaamen dat directe buitenlandse investeringen niet of nauwelijks een delokaliserend effect hebben. De minister verklaart er terzake van overtuigd te zijn dat het hier een noodzakelijke nieuwe groeistrategie voor de Vlaamse bedrijven betreft. Voor de minister is het in elk geval duidelijk dat hier een nieuwe rol is weggelegd voor Export Vlaanderen. Maar ook hier geldt

opnieuw de maxime dat de basisbeslissing door de ondernemers zelf moet worden genomen.

E. De terbeschikkingstelling van uitrustingsgoederen aan ontwikkelingslanden

De minister laat er geen de minste twijfel over bestaan dat hij ondubbelzinnig achter het principe van de ongebonden hulp staat. Zulks kan echter niet betekenen dat er geen pure exportsteun meer mogelijk zou zijn naar landen in ontwikkeling. Die landen hebben immers zowel behoefte aan “aid” als aan “trade”. De minister drukt daarbij de hoop uit dat er zich terzake zo weinig mogelijk “coïncidenties” zullen voordoen. In elk geval is hij er stellig van overtuigd dat vele Vlamingen het – om louter altruïstische redenen – bijzonder goed voor hebben met de Derde Wereld.

II.4 Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen

A.1 Artikel 12, § 2 (programma 51.4 [basisallocatie 30.01])

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 7 stemmen, bij 5 onthoudingen.

A.2 Artikel 56

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 7 stemmen, bij 5 onthoudingen.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel

B.1 Afdeling I – Programma 51.4

Het programma 51.4 wordt bij wege van indicatieve stemming eveneens aangenomen met 7 stemmen, bij 5 onthoudingen.

B.2 Afdeling V – VOI van categorie A : Fonds Vlaanderen-Azië

Ook de begroting van het Fonds Vlaanderen-Azië wordt daarna bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 7 stemmen, bij 5 onthoudingen.

B.3 Bijlage – VOI van categorie B : Export Vlaanderen

De commissie neemt tenslotte eveneens kennis van de in bijlage toegevoegde begroting van Export Vlaanderen.

III. ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

III.1 Toelichting door de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden

A. Inleiding : globale cijfergegevens

De minister-president preciseert bij de aanvang van zijn uiteenzetting dat de bedoeling achter een begrotingscontrole zich beperkt tot het nagaan van het feit of de uitvoering van de begroting effectief nog op koers zit.

Terzake kan hij meedelen dat de netto-aanpassingen binnen het programma 12.1 (Algemeen Buitenlands Beleid) de volgende bedragen betreffen : + 33,8 miljoen frank (of + 6,7 %) voor wat de niet-gesplitste kredieten betreft ; – 4,1 miljoen frank (of – 0,8 %) voor wat betreft de gesplitste vastleggingskredieten ; en + 70,4 miljoen frank (of + 17,5 %) voor wat de gesplitste ordonnanceringskredieten betreft.

Daarnaast is er ook nog een zogenaamd “bijkrediet vorige jaren” ten belope van 4,1 miljoen frank, dat echter volledig gecompenseerd wordt binnen het programma 12.1.

De minister-president gaat daarna over tot een toelichting van de wijzigingen op het niveau van de basisallocaties.

B. Basisallocatie 30.01

Deze basisallocatie omvat de subsidies voor allerlei initiatieven ter uitvoering van de internationale akkoorden en verdragen tussen Vlaanderen en Centraal- en Oost-Europese landen en de evaluatie van de initiatieven.

Het gesplitste vastleggingskrediet (initieel ten belope van 252,6 miljoen BEF) wijzigt niet. Het gesplitste ordonnanceringskrediet (initieel ten belope van 100 miljoen BEF) stijgt met 74,5 miljoen frank.

De minister-president wijst er daarbij op dat de middelen ter ondersteuning van de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa met ingang van 1 januari van dit jaar zijn overgeheveld van de administratie Economie (programma 51.9) naar de administratie Buitenlands Beleid (programma 12.1).

Artikel 11, § 5, van het decreet van 22 december 2000 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 bepaalt dat het saldo aan ordonnanceringskredieten op programma 51.9 (basisallocatie 30.01) per 31 december 2000 overgedragen wordt naar programma 12.1 (basisallocatie 30.01). Dit saldo bedroeg afgerond uiteindelijk 120,2 miljoen frank. Het totaal gesplitst ordonnanceringskrediet bedraagt aldus (eveneens afgerond) 220,2 miljoen BEF.

Het totaal bedrag aan nog niet geordonnanceerde vastleggingen bedroeg op 31 december 2000 afgerond 450,7 miljoen frank.

De minister-president preciseert daarbij dat van het totaal bedrag aan nog niet geordonnanceerde vastleggingen wordt verwacht dat in de loop van 2001 circa 192,5 miljoen frank in betaling zal worden gesteld. Dit betekent m.a.w. dat voor het in betaling stellen van in de loop van 2001 nieuw-vastgelegde projecten er nog een gesplitst ordonnanceringskrediet beschikbaar is van circa 25,5 miljoen BEF, hetgeen in relatie tot het bedrag van het gesplitste vastleggingskrediet (252,6 miljoen BEF – cf. supra) bijzonder weinig is.

Op basis van jarenlange ervaring kan worden gesteld dat ongeveer 40 % van de vastleggingen tijdens het lopende begrotingsjaar in betaling worden gesteld. Dit betekent dus dat indien het vastleggingskrediet maximaal wordt aangewend, er 100 miljoen frank aan ordonnanceringskredieten beschikbaar dient te zijn. Dit betekent evenzeer dat er een tekort aan ordonnanceringskredieten is van 74,5 miljoen frank (zijnde 100 miljoen minus de 25,5 miljoen frank die reeds beschikbaar is). Van daar dan ook de stijging van de gesplitste ordonnanceringskredieten met 74,5 miljoen frank.

C. Basisallocatie 30.02

Deze basisallocatie betreft subsidies aan personen, verenigingen en instellingen in buiten- en binnenland (eventueel in samenwerking met andere administraties).

Het initieel niet-gesplitste krediet van 33,7 miljoen BEF, stijgt met 11,8 miljoen frank.

De minister-president verklaart dienaangaande dat de verschillende samenwerkingsakkoorden die werden afgesloten tussen Vlaanderen en andere landen, maar ook met multilaterale organisaties, één van de voornaamste instrumenten zijn om het Vlaams buitenlands beleid vorm en inhoud te geven.

Het spreekt daarbij voor zich dat dergelijke akkoorden niet zomaar toevallig tot stand komen. Ze groeien uit diverse contacten, uitwisselingen en samenwerking tussen overheids- en private organisaties. De middelen voorzien op deze basisallocatie zijn precies noodzakelijk om dergelijke initiatieven mogelijk te maken. Ze hebben op die manier een “wegbereidend” karakter voor samenwerkingsakkoorden of een andere vorm van structurele samenwerking.

Bepaalde initiatieven kunnen ook binnen een bestaand samenwerkingsakkoord zijn gesitueerd. Niet alle uitwisselingen of gemeenschappelijke projecten worden uitdrukkelijk opgenomen in een samenwerkingsprotocol. Sommige initiatieven zijn op het ogenblik van het afsluiten van het protocol niet gekend, of nog niet opgestart. Toch kunnen zij soms uitstekend passen binnen de samenwerkingsafspraken en deze zelfs versterken.

Tenslotte kunnen de subsidies in kwestie ook betrekking hebben op een bijdrage in de werkingskosten van verenigingen en instellingen die de Vlaamse overheid ondersteunen bij de uitvoering van het buitenlands beleid.

De minister-president laat daarbij opmerken dat de aanwending van de kredieten op basisallocatie 12.33 en 30.02 in de loop van 1999 en 2000 reeds aan een grondige evaluatie werd onderworpen. Evaluatie waarbij organisaties als “Vlamingen in de Wereld” en het “Belgian Flanders Exchange Center” (in Osaka, Japan) het voorwerp uitmaakten van een audit. Op basis van deze evaluatie werd een zeer belangrijk pakket aan projecten hetzij behorend tot het internationaal cultuurbeleid, hetzij sportevenementen met een internationale allure, overgeheveld naar de desbetreffende functionele administraties en begrotingsprogramma’s. De resterende projecten werden allen geconcentreerd op één enkele basisallocatie, zijnde de hier behandelde basisallocatie 30.02. Hiermee werd overigens meteen ook tegemoet gekomen aan zekere technische opmerkingen van het Rekenhof. Hoofdbekommernis bij een en ander was in elk geval dat de

aanwending van de kredieten op basisallocatie 30.02 een heel stuk meer uniform en doorzichtig zou worden.

De verhoging van het krediet in kwestie moet toelaten om projecten die strategisch voldoende belangrijk zijn voor het Vlaams buitenlands beleid op een substantiële manier te ondersteunen.

In 2000 werd op basisallocatie 30.02 in totaal voor 45,9 miljoen BEF vastgelegd. Deze basisallocatie zal in de komende maanden overigens verder grondig worden doorgelicht en geëvalueerd door de Inspectie van Financiën.

D. Basisallocatie 30.03

Deze basisallocatie betreft de subsidie aan het hoger reeds genoemde Belgian Flanders Exchange Center (BFEC) in Osaka (Japan). Dit is een nieuwe basisallocatie met een niet-gesplitst krediet van 22 miljoen frank.

Het BFEC, een stichting naar Japans recht, werd tot en met 1999 financieel ondersteund vanuit het programma 12.1 via basisallocatie 30.02. In 1999 werd zo 20 miljoen frank vastgelegd en betaald. Datzelfde jaar werd op vraag van de administratie Buitenlands Beleid de reeds vermelde audit doorgevoerd bij het BFEC. Hieruit moest blijken dat de structurele werking van het BFEC werd gehypothecerd door laattijdige betalingen van de subsidies en door de wisselkoersschommelingen. Tevens toonde de audit aan dat het BFEC er meer en meer in slaagt om de variabele kosten – verbonden aan de organisatie van diverse activiteiten – onder controle te houden en zelfs in evenwicht te brengen.

Bij de opmaak van de begroting 2000 werd beslist om dit project (samen met het desbetreffende krediet) over te hevelen naar Cultuur.

In haar vergadering van 19 januari 2001 besliste de Vlaamse regering echter om het project in kwestie opnieuw toe te vertrouwen aan de administratie Buitenlands Beleid, omdat na een grondige analyse was gebleken dat de opdrachten van het BFEC het zuiver culturele ruimschoots overstijgen.

De aanrekening van de subsidie aan het BFEC gebeurt derhalve opnieuw op programma 12.1, maar dan wel via een nieuwe basisallocatie, met een krediet van 22 miljoen BEF.

Voor wat de huidige opdrachten en de ruime waar aan activiteiten van het BFEC betreft, verwijst

de minister-president de commissieleden naar het overzicht dienaangaande dat werd opgenomen in de toelichting bij de uitgavenbegroting.

E. Basisallocatie 85.10

Deze basisallocatie betreft permanente voorschotten met het oog op de betaling van uitgaven waarvan de budgettaire regularisatie a posteriori zal geschieden. Het initieel niet-gesplitste krediet (ten belope van 1 miljoen frank) stijgt met 2,2 miljoen BEF. Deze verhoging wordt echter volledig gecompenseerd via basisallocatie 12.60, die eveneens betrekking heeft op de gemeenschapsattachés.

De minister-president preciseert dat, om de eerste betalingen ter plaatse te kunnen verrichten, en in afwachting van het operationeel worden van het plaatselijk "rollend fonds", aan iedere nieuwe attaché van de Vlaamse Gemeenschap die zijn mandaat in het buitenland opneemt, een voorschot wordt toegekend van maximum 1 miljoen frank.

In de initiële begroting 2001 was enkel een niet-gesplitst krediet voorzien van 1 miljoen frank, dit met het oog op de aanstelling van een nieuwe gemeenschapsattaché in Londen.

Nu blijkt echter dat ook rekening dient gehouden met drie andere factoren. Vooreerst wordt er ook in Parijs een nieuwe gemeenschapsattaché aangesteld. Het betreft hier meer bepaald de huidige gemeenschapsattaché in Den Haag. Deze aanstelling was voorzien in 2000, maar is nu dus gekoppeld aan de aanstelling van een nieuwe attaché in Den Haag. Tweedens is er dus die, zonet vermelde, aanstelling van een nieuwe gemeenschapsattaché in Den Haag. En derdens dient ook rekening gehouden met de vervanging van de gemeenschapsattaché in Wenen. Het vertrek van deze laatste attaché was bij de opmaak van de begroting 2001 nog niet geweten.

De minister-president brengt daarbij nog in het midden dat in de praktijk nooit het maximale voorschot van 1 miljoen frank wordt toegewezen aan iedere nieuwe gemeenschapsattaché. Gemiddeld volstaat een bedrag van ongeveer 800.000 BEF, hetgeen dus impliceert dat een krediet moet worden voorzien van in totaal 3.200.000 frank, hetzij een verhoging met 2.200.000 BEF.

F. Bijkrediet vorige jaren : basisallocatie 12.36

Deze basisallocatie slaat op onderzoek en studies met betrekking tot het Vlaams buitenlands beleid.

Het bijkrediet in kwestie belooft 4,1 miljoen frank. Dit wordt echter gecompenseerd via basisallocatie 12.40 waarvan de gesplitste vastleggingskredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten telkens met 4,1 miljoen BEF worden verminderd (respectievelijk tot 10,9 en 24,9 miljoen frank).

Op 23 december 1998 werd tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Friedrich Schilleruniversiteit in Jena een overeenkomst afgesloten, waarbij deze laatste de opdracht kreeg een onderzoek uit te voeren rond "Regional Identity and Economic Development". Contractueel was bepaald dat dit onderzoek zou lopen van 1 juni 1998 tot en met 30 december 1999 en dat de Vlaamse Gemeenschap een tussenkomst zou voorzien van maximum 168.000 ECU (thans euro).

Conform de overeenkomst werd een eerste schijf van 68.000 euro in betaling gesteld na indiening van een tussentijds verslag. Het saldo van 100.000 euro zou in betaling worden gesteld één maand na goedkeuring van het definitief onderzoeksrapport.

Op uitdrukkelijke vraag van de promotor van dit onderzoeksproject werd uitstel verleend tot einde januari 2000 voor het indienen van het eindrapport. Na evaluatie hiervan door de administratie werd het echter als onvoldoende bevonden en werd gevraagd tegen 31 augustus 2000 de nodige aanpassingen en verbeteringen te willen aanbrengeven overeenkomstig de gegeven instructies. De promotor vroeg en bekwam opnieuw uitstel tot januari 2001. Op 30 januari van dit jaar ontving de administratie een nieuw eindrapport, dat in de loop van februari 2001 werd goedgekeurd door de bevoegde stuurgroep.

G. Uitvoering van de begroting 2000

Het onvoldoende benutten van de niet-gesplitste kredieten vorig jaar situeert zich voornamelijk bij die basisallocaties die enerzijds betrekking hebben op de werking van de attachés van de Vlaamse Gemeenschap (meer bepaald het niet invullen van de standplaats Parijs) en die anderzijds betrekking hebben op de ontvangst van buitenlandse delegaties en zendingsreizen naar het buitenland.

Het onvoldoende benutten van de gesplitste vastleggingskredieten situeert zich vooral in de uitvoering van de bilaterale samenwerking (onder de vorm van overeenkomsten via basisallocatie 12.23) en in het niet opstarten in het jaar 2000 van het EU-programma Interreg III (basisallocatie 30.06).

Ter afsluiting van zijn betoog, verzoekt de minister-president de commissie tenslotte de haar voorgedachte begrotingsaanpassingen te willen goedkeuren.

III.2 Bespreking : vragen en opmerkingen van de leden

A. Verschuivingen n.a.v. de begrotingscontrole

De heer Freddy Sarens constateert dat deze begrotingscontrole – zoals de minister-president trouwens zelf ook heeft aangegeven – toch wel aanleiding heeft gegeven tot een flink aantal verschuivingen. Dienaangaande laat hij opmerken dat de CVP-fractie er reeds bij de bespreking van de initiële begroting 2001 voor gewaarschuwd had dat op het vlak van de externe betrekkingen een en ander zich niet altijd zo strak laat aflijnen. Het spanningsveld tussen het internationaal cultuurbeleid en het algemeen buitenlands beleid blijft op die manier onverminderd bestaan. Ter illustratie hiervan haalt de heer Sarens een verschuiving aan die door de minister-president niet vermeld werd in zijn overzicht. Het betreft meer bepaald het Rode Kruis, dat opnieuw zou verschuiven van Cultuur (programma 45.5) naar algemeen buitenlands beleid.

B. Uitvoering van de begroting

De heer Freddy Sarens stelt m.b.t. de uitvoering van de begroting van de vorige jaren vast dat de aangepaste vastleggingskredieten voor 2000 een heel stuk onder de corresponderende cijfers van de periode 1996-1999 liggen, en zelfs beduidend lager uitvallen dan voorzien op de initiële begroting 2000. Van de minister-president had hij dan ook graag een verklaring voor dit fenomeen gekregen. Voor 2001 stijgen de vastleggingskredieten wel opnieuw, maar dat lijkt vooral te maken te hebben met de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa én met de voorbereiding van het Europese voorzitterschap. Anders is er immers niet zo meteen een min of meer voor de hand liggende verklaring voor een en ander te vinden.

Nog voor wat de uitvoering van de begroting betreft, had de heer Sarens ook graag een overzicht gekregen van de huidige stand van uitvoering, en dit per basisallocatie. Daarzonder kan het parlement zich immers maar moeilijk van zijn controlerende taak kwijten.

Ook voor wat de ordonnancerings betreft had de heer Sarens graag een dergelijk overzicht gekregen

van de ordonnancerings op de niet-gesplitste kredieten en van deze op de gesplitste kredieten.

C. Subsidies aan personen, instellingen en verenigingen in binnen- en buitenland

De heer Freddy Sarens merkt op dat de subsidies aan personen, verenigingen en instellingen in binnen- en buitenland flink toenemen : er komt net geen 12 miljoen bij. Op zich heeft zijn fractie daar geen probleem mee, maar hij zou terzake wel graag een meer gedetailleerd overzicht krijgen. Waarover – d.w.z. over welke projecten – gaat het in concreto en waar precies situeren zich de belangrijkste vermeerderingen en de eventuele verminderingen ?

D. Samenwerking tussen Vlaanderen en de landen van Centraal- en Oost-Europa

Voor wat dan de subsidies voor allerlei initiatieven in het kader van de betrekkingen tussen Vlaanderen en de landen van Centraal- en Oost-Europa betreft, meent de heer Sarens zich te herinneren dat er beloofd werd om een en ander bij te sturen op basis van de gemaakte evaluatie. Over deze evaluatie werd aan de commissie een document bezorgd, dat ook uitvoerig besproken werd. Maar een actuele stand van zaken over de Vlaamse samenwerking met Centraal- en Oost-Europa, en dan meer in het bijzonder een overzicht van de reeds uitgevoerde bijsturingen, laat vooralsnog op zich wachten.

E. Budgettaire voorzieningen voor het Europees voorzitterschap

Het feit dat het bij de hier voorliggende begrotingswijziging in essentie om technische aanpassingen gaat, wordt door de heer Jacques Laverge geïdentificeerd als een uiting van de dynamiek van het buitenlands beleid. Uit zijn aard heeft dat specifieke beleidsterrein immers nood aan een zekere flexibiliteit. Het gaat uiteindelijk om een domein waarop men niet zomaar alles vooraf kan incalculeren en programmeren.

Van de minister-president wenst de heer Laverge dan ook te vernemen of de participatie van Vlaanderen aan het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie begrotingsgewijs wel voldoende ingecalculeerd is, ook voor wat de zogenaamde “begeleidende initiatieven” betreft. Inhoeverre is het m.a.w. waarschijnlijk dat er nog bijkomende aanpassingen zullen moeten worden doorgevoerd naar aanleiding van bepaalde, moeilijker in te schatten,

kostenfactoren. Of is de minister-president de mening toegedaan dat men met het nu voorziene budget alles ook effectief zal kunnen bekostigen ?

F. Studie door de Friedrich Schilleruniversiteit van Jena

De heer Jacques Laverge stelt zich ernstige vragen bij de door de Friedrich Schilleruniversiteit uitgevoerde studie naar “Regional Identity and Economic Development”. Hij had dan ook graag vernomen wat deze studie-opdracht precies behelsde, en waar precies de toegevoegde waarde van deze studie ligt voor het Vlaams buitenlands beleid ? Om zich persoonlijk van een en ander te kunnen overtuigen, wenst de heer Laverge daarenboven te vernemen of het parlement kennis kan nemen van deze studie, of er toch minstens omstandig over geïnformeerd kan worden ?

III.3 Bespreking : antwoorden van de minister-president

A. Vragen aangaande de verschuivingen n.a.v. de begrotingscontrole

De minister-president verklaart de heer Sarens niet te kunnen volgen waar deze beweert dat er nogal wat verschuivingen zouden zijn n.a.v. deze begrotingscontrole. Wel integendeel, het gaat om een al bij al erg beperkte begrotingsaanpassing. Met het welnemen van de commissie wil hij echter graag het woord geven aan de mensen van zijn administratie om wat nadere uitleg te verschaffen bij een aantal van de aangehaalde – meer punctuele – begrotingskwesties.

Namens de minister-president beantwoordt de heer Jos Van Cleynenbreugel, van de administratie Buitenlands Beleid, de vraag aangaande het Rode Kruis. Hij verduidelijkt dat het om twee dossiers gaat, meer bepaald dat van de humanitaire ambassadeurs en dat van het Europees referentiecentrum. Deze twee dossiers zullen zowel dit als volgend jaar betoelaagd worden via het programma 12.1 (algemeen buitenlands beleid).

B. Vragen over de uitvoering van de begroting

Voor wat de stand van uitvoering van de huidige begroting betreft, zegt de minister-president toe dat een geactualiseerde stand van uitvoering zal worden bezorgd aan de commissieleden. Deze ge-

gevens kunnen dan in bijlage bij het verslag worden opgenomen (zie Bijlage II bij het verslag).

C. Vragen aangaande subsidies aan personen, instellingen en verenigingen in binnen- en buitenland

Wat de verhoging van de kredieten op basisallocatie 30.02 betreft, wijst de heer Jos Van Cleynenbreugel er namens de minister-president op dat de verantwoording daarvoor eenvoudigweg te vinden is in de hoogte van het bedrag dat ook vorig jaar werd vastgelegd. Toen werd met name een goede 45 miljoen frank vastgelegd. Met hetgeen nu bijgevraagd wordt, komt men aan ongeveer hetzelfde bedrag (een klein verschil ten belope van ongeveer 400.000 frank even daar gelaten).

De projecten die daarmee betoelaagd werden zijn van een jaarlijks weerkerende aard. Sommige ervan lopen reeds sinds 1995-1996, andere zijn van een iets recentere datum ; 1998-1999. In totaal gaat het om een vijftiental projecten, waaronder trouwens ook de twee zonet vermelde dossiers van het Rode Kruis. Daarnaast gaat het ook nog over : Vlamingen in de Wereld ; APEC (een internationaal opleidingscentrum van en in de haven van Antwerpen) ; het China-Europe Management Centre van de UIA ; een aantal projecten rond oriëntalistiek van de K.U.Leuven die ze in samenwerking met hun Nederlandse collega's lopen hebben in Caïro ; een paar kleinere projecten van het Comité Frans-Vlaanderen ; de Vereniging voor de Verenigde Naties in Vlaanderen en het platform van de Unesco in Vlaanderen (dit laatste werd vroeger onder diverse andere benamingen overigens ook reeds gesubsidieerd). Tot zover de (in budgettaire termen) belangrijkste dossiers, die via die basisallocatie gefinancierd worden.

De heer Van Cleynenbreugel voegt daar nog aan toe dat een omstandig projectoverzicht telkenjare door de administratie wordt toegevoegd aan de memorie van toelichting bij de initiële begroting. Bij de begroting 2001 zat reeds een dergelijk overzicht en ook bij de begroting voor 2002 zal men zulks kunnen terugvinden.

D. Vragen over de samenwerking tussen Vlaanderen en de landen van Centraal- en Oost-Europa

In antwoord op de vraag van de heer Sarens naar de bijsturing van het Vlaams beleid ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa, verwijst de minister-president naar de discussie die daarover heeft plaats gevonden in deze commissie.

De grote lijnen van de aanpassing werden hier reeds uitvoerig toegelicht.

De heer Freddy Sarens repliceert daarop dat er binnen de commissie inderdaad een discussie is geweest over dat onderwerp, maar dat hij geen kennis heeft van eventuele besluiten die de Vlaamse regering sindsdien uit die discussie zou hebben getrokken.

De minister-president antwoordt daarop dat de Vlaamse regering nog maar in maart 2001, op basis van de initiële nota én op basis van de in het parlement gevoerde discussie, een nota met de vernieuwde krachtlijnen van het Vlaamse Centraal- en Oost-Europa-beleid heeft goedgekeurd.

De minister-president preciseert dat het daarbij nog steeds de bedoeling blijft om effectief drie bijkomende verdragen af te sluiten met die Oost- en Centraal-Europese landen die, als kandidaat-toetreders tot de EU, tot op heden geen samenwerkingsakkoord met Vlaanderen hebben. Een daarvan, met name Bulgarije, heeft de minister-president overigens nog maar recent bezocht. Bezoek waarvan hij gebruik heeft gemaakt om in Sofia het bedoelde samenwerkingsakkoord te ondertekenen. Er mag dus geredelijk van uitgegaan worden dat Vlaanderen binnen afzienbare tijd zijn basisdoelstelling – een samenwerkingsakkoord te hebben met elk van de 10 kandidaat EU-leden uit Centraal- en Oost-Europa – zal gerealiseerd hebben.

Deze basisoptie, evenals een aantal andere krachtlijnen, werden n.a.v. de hoger genoemde discussie reeds meegedeeld aan de commissie. De nota in kwestie blijft voor de minister-president dan ook onverkort overeind. Hetgeen onder andere ook wil zeggen dat de uitvoering van die akkoorden in de eerste plaats zal verlopen via de respectieve gemengde commissies, die op gezette tijdstippen de concrete samenwerkingsprogramma's op punt zullen stellen.

Daarop inpikkend laat de heer Luc Van den Brande, voorzitter, opmerken dat er – nu zowat een jaar geleden – in de schoot van de commissie inderdaad gediscussieerd werd over de door de minister-president vernoemde evaluatienota. Dienaangaande meent hij zich echter te herinneren dat de minister-president toegezegd had om rekening te houden met een aantal door de commissie geformuleerde opmerkingen. Van een aantal van die bedenkingen erkende immers iedereen dat ze uiterst pertinent waren, zodat ze aanleiding konden geven tot het bijsturen van de oorspronkelijke nota. De huidige verklaring van de minister-president als zou de

oorspronkelijke nota toch onverkort door de Vlaamse regering zijn aangenomen, staat dan ook haaks op de in commissie gedane belofte. De redenen om niet over te gaan tot de beloofde wijzigingen zouden toch minstens opnieuw moeten zijn meegedeeld aan de commissie.

In zijn antwoord wijst de minister-president erop dat de krachtlijnen van het nieuwe Vlaamse beleid ten aanzien van de landen van Centraal- en Oost-Europa wel degelijk zijn meegedeeld geworden aan de commissie. Zulks op basis van een door de administratie opgestelde evaluatie- en bijsturingsnota. Dienaangaande herinnert hij zich dat de tonaliteit en sommige formuleringen van het document in kwestie, aanleiding gaven tot enige wrevel in hoofde van de commissievoorzitter, die zich als voormalig minister bevoegd voor die materie wat gevisieerd voelde. Een en ander kon immers verkeerdelijk de indruk wekken dat er gepleit werd voor een radicale breuk met het tot dan gevoerde beleid.

Bij die gelegenheid heeft de minister-president echter meteen duidelijk gesteld dat er geen misverstand mocht bestaan : het Vlaamse beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa was van vrijwel niets moeten vertrekken, en had dus onderweg zowat zichzelf moeten uitvinden, en dit zowel qua inhoud als qua structuren. Dit leidde er onder andere toe dat de coördinatie van een en ander moest gebeuren door een gemengde commissie die zowel vanuit Buitenlandse Betrekkingen als vanuit Economie werd gevoed en aangestuurd.

Het nieuwe beleid is in wezen niet meer dan een “aggiornamento”, een opnieuw bij de tijd brengen van wat vroeger – in heel andere omstandigheden – werd opgezet. Zulks was noodzakelijk omdat, sinds de val van de Muur (nu toch al meer dan tien jaar geleden), de situatie op het terrein zeer grondig gewijzigd is. Daarenboven moet een en ander nu ook veel meer gesitueerd worden in het perspectief van het toekomstig EU-lidmaatschap van een aantal van die Centraal- en Oost-Europese landen. De samenwerkingsakkoorden die Vlaanderen met die landen heeft, moeten voor dit alles de gepaste kaderstructuur leveren. Dàt is de basis van het nog onlangs door de Vlaamse regering goedgekeurde beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa.

De minister-president concludeert derhalve dat hij absoluut niet gezegd wil hebben dat het de oorspronkelijke nota van de administratie zou zijn die onverkort door de Vlaamse regering is goedgekeurd. Het gaat wel degelijk over de conclusies die

zowel in die nota als in deze commissie werden getrokken. Zo onder andere : de heroriëntering en hergroepering van de budgetten voor het beleid ; de tien akkoorden waartoe men finaal zou moeten komen ; de uitvoeringsprogramma's ; het prioritair stellen van het bijbenen van het communautair acquis ; en het geven van prioriteit aan die landen die reeds het verst gevorderd zijn op weg naar de realisatie van de toetredingscriteria tot de EU. De punten die uiteindelijk in de beslissing van de Vlaamse regering werden opgenomen, zijn m.a.w. allemaal punten die in deze commissie besproken en goed bevonden werden.

De oorspronkelijke nota werd in die zin door de administratie aangepast, en werd ook tekstueel wat "uitgeklaard". De krachtlijnen – waarover toch een ruime eensgezindheid bestond – werden echter behouden. De commissie is derhalve perfect op de hoogte van de inzet en de inhoud van het Vlaams beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa. Voor het overige heeft de minister-president er absoluut geen moeite mee dat de door de Vlaamse regering goedgekeurde tekst aan de commissieleden zou worden bezorgd.

Voor het overige wijst de minister-president er nog op dat dit vernieuwde beleid ook reeds ten volle geoperationaliseerd wordt, zoals mag blijken uit zijn bezoek van een tweetal weken terug aan Hongarije en Bulgarije. Zoals hoger reeds aangehaald was één van de doelstellingen van het bezoek aan Bulgarije immers de ondertekening van een samenwerkingsakkoord met dat land. Wanneer ook de betreffende akkoorden met Tsjechië en Slowakije rond zijn, zal meteen ook een van de basisdoelstellingen van het Vlaamse beleid ten aanzien van Centraal- en Oost-Europa gerealiseerd zijn. Vlaanderen zal dan immers akkoorden hebben met elk van de 10 potentiële toetreders tot de Europese Unie.

Ook met andere bedenkingen die in deze commissie werden geuit, werd volgens de minister-president overigens terdege rekening gehouden. Zo is de vrees van sommigen voor een volledige "etatisering" van het beleid geen bewaarheid geworden. Hoewel het ongetwijfeld goed is om voor bepaalde zaken van staat tot staat te werken, heeft men er ook voor geopteerd om de "levende krachten van de maatschappij" (d.w.z. organisaties allerhande, bedrijfsleven,...) bij de samenwerking te blijven betrekken. Ter illustratie hiervan verwijst de minister-president naar een uiteenzetting over het nieuwe Vlaamse beleid t.a.v. Centraal- en Oost-Europa die hij in Bulgarije heeft gehouden voor de be-

drijfsleiders van ondernemingen die op dit ogenblik al operationeel zijn in dat land.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, wenst daarop te vernemen of in het vernieuwde beleid ook rekening werd gehouden met de bedenking dat de samenwerking met deze landen al te eenzijdig een economische finaliteit dreigde te krijgen. De commissie wenste meer bepaald dat er ook aandacht zou gaan naar de ontwikkeling van het menselijk potentieel in de partnerlanden. De commissie wenste daarnaast ook dat er niet louter "projectmatig" zou worden samengewerkt, maar dat ook de "partnerschapsgedachte" meer zou worden benadrukt in een aantal van de op het terrein uitgewerkte initiatieven. Abstractie makend van de wat pijnlijke formuleringen van de evaluatienota, betroffen de gemaakte opmerkingen dus wel degelijk de kern van het gevoerde beleid.

In zijn antwoord bevestigt de minister-president dat de samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa zeker niet louter een economische finaliteit heeft. Anderzijds wijst hij er ook op dat men bij de samenwerkingsakkoorden wel degelijk in de eerste plaats wil inspelen op de verwachtingen die leven bij de partnerlanden. Daarnaast is het ook zo dat de versterkte nadruk op de werking van de gemengde commissies zeker niet betekent dat men de spontane vraag en aanbod die opborrelt vanuit het veld zou negeren. Organisaties en bedrijven krijgen wel degelijk de kans om projecten in te dienen, die dan in functie van de beschikbare middelen – die per definitie steeds beperkt zijn – al dan niet zullen worden geselecteerd. Dat een en ander niet louter op ambtelijk niveau beslist wordt illustreert de minister-president opnieuw aan de hand van zijn bezoek aan Bulgarije. Daar zal een project inzake azalea's, waarin Vlaanderen al jaren een belangrijke wetenschappelijke inbreng heeft, worden gecontinueerd. Het weze echter duidelijk dat in de toekomst – zoals dat hoort bij een volwassen geworden buitenlands beleid – de rol van de centrale gemengde commissies effectief doorslaggevend zal worden.

E. Vragen over de budgettaire voorzieningen voor het Europees voorzitterschap

Voor wat de Vlaamse inbreng in het Belgische EU-voorzitterschap betreft, verwijst de minister-president de heer Jacques Laverge naar het verslag van een recente discussie daarover in deze commissie. In het kader van de periodieke commissiebespreking van het Europees gebeuren heeft hij toen immers een zeer gedetailleerd overzicht gegeven van alle relevante posten dienaangaande (allerhande

projecten, opleiding voor de Vlaamse ambtenaren, e.d.m.). De begrotingscontrole gaf terzake geen aanleiding tot wijzigingen. Vooralsnog mag er dus geredelijk van uitgegaan worden dat het voorziene budget zal volstaan om alle uitgaven te dekken.

F. Vragen over de studie door de Friedrich Schiller-universiteit van Jena

Desgevraagd bevestigt de minister-president dat er met de door de universiteit van Jena uitgevoerde studie-opdracht inderdaad wel een aantal problemen zijn geweest. Het einddocument werd daarvoor ook een paar keer teruggestuurd. Voor nadere uitleg terzake verwijst de minister-president naar zijn medewerkers van de administratie Buitenlands Beleid.

Namens de minister-president bevestigt de heer Jos Van Cleynenbreugel dat het inderdaad een vrij moeilijke bevalling is geweest; waaruit de administratie echter wel een aantal nuttige lessen heeft kunnen trekken. Hij wijst er daarbij ook op dat, hoewel in het verleden reeds diverse onderzoeksopdrachten werden uitbesteed, het de eerste keer was dat zulks gebeurde naar een buitenlandse universiteit toe. Dit gegeven heeft de communicatie over het onderzoeksproject in niet geringe mate bemoeilijkt. Ter plekke gaan om de problemen uit te praten was in dit geval immers niet mogelijk. Alles moest per fax, telefoon of e-mail geregeld worden. Dit in tegenstelling tot de onderzoeksopdrachten die werden uitbesteed aan Vlaamse universiteiten, waar elk potentieel probleem of misverstand veel sneller uitgeklaard kon worden via een rechtstreekse contactname. In elk geval heeft het heel wat voeten in de aarde gehad vooraleer de betrokken stuurgroep (samengesteld uit mensen van de administratie Buitenlands Beleid en de administratie Wetenschap en Innovatie) zijn goedkeuring kon hechten aan de inhoud van de, overigens ook nog eens in het Engels gestelde, studie.

Mevrouw Brigitte Moulieneau van de administratie Buitenlands Beleid preciseert dat vooral het gebrek aan conclusies ten grondslag lag aan het feit dat de studie een paar keer werd teruggewezen. Zij wijst er daarbij op dat de betrokken studie misschien wel door één buitenlandse universiteit werd uitgevoerd, maar dan wel met participatie van professoren van verschillende andere universiteiten. Het feit dat de universiteit van Jena zelf dus ook nog een en ander moest coördineren heeft de zaken zeker nog wat extra bemoeilijkt. Daarenboven bleek de inbreng door een aantal eminente professoren dus ook geen garantie te zijn voor een hoog-kwalitatief eindresultaat. In de mate dat het

onderzoek (naar culturele diversiteit en regionalisme) sowieso al conclusies opleverde, lagen ze daarboven soms nogal voor de hand. Anderzijds heeft deze studie wel de verdienste dat ze een aantal zeer uiteenlopende en vaak ook interessante visies weet te bundelen. Op die manier levert ze, qua materiaal, uiteindelijk toch nog een basisdocument op waarop kan verder gewerkt worden. Een laatste pijnpunt m.b.t. deze studie tenslotte, was het feit dat ze was opgesteld in een zeer sterk naar het Duits neigend Engels.

Op de aanvullende vraag van de heer Jacques Laverge of de opdracht voor deze studie door de administratie Buitenlands Beleid werd gegeven, antwoordt mevrouw Moulieneau dat de opdracht voor dergelijke studies of onderzoeksopdrachten bij haar weten steeds gezamenlijk door de administratie en de regering worden gegeven.

De heer Jacques Laverge concludeert uit het zwakke resultaat van deze onderzoeksopdracht dat het inschakelen van hooggeleerde professoren blijkbaar niet altijd een echte garantie op kwaliteit inhoudt. Daarnaast wenst hij te vernemen of het mogelijk is voor het parlement om – hoe mager de conclusies eventueel ook mogen zijn – inzage te krijgen in die studie. De hele zaak heeft uiteindelijk toch 168.000 euro gekost, en een en ander kan een indicatie zijn voor het niveau van relevantie dat dergelijke door de overheid uitbesteede studieopdrachten doorgaans halen.

Mevrouw Moulieneau brengt dienaangaande in het midden dat de administratie uit deze kwestie de cruciale les getrokken heeft dat het absoluut imperatief is om vooraf de onderzoeksopdracht heel duidelijk te omschrijven, terwijl men ook reeds enigszins de richting van de te verwachten conclusies moet kunnen aangeven.

Ook de heer Jos Van Cleynenbreugel wenst de zaken wat te nuanceren. Zijns inziens moet men toch niet al te veel focussen op dat ene geval dat niet voldeed qua eindresultaat. Er zijn, door Vlaamse universiteiten, op het terrein van het buitenlandse beleid immers al heel wat studies uitgevoerd die uitstekende resultaten hebben opgeleverd. Zo was er recent nog de studie van professor Yvan Vanden Berghe van de UIA over de Scandinavische landen. Maar ook de professoren Deschouwer en Moesen hebben reeds voor het beleid zeer interessante en relevante studies afgeleverd. Het is derhalve al bij al een zeldzaamheid als het fout loopt met een dergelijke studie.

De heer Jacques Laverge verklaart terzake zich toch liever zelf van een en ander te willen overtuigen. Voor wat hem betreft hoeft overigens geen kopie van de volledige studie ter beschikking te worden gesteld. Zulks nalezen ware immers nage-noeg ondoenlijk. Maar een degelijke samenvatting van de conclusies en aanbevelingen van dergelijke studies ware daarentegen uiterst welkom.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter, brengt in het midden dat er zijns inziens toch geen principeel bezwaar mag ontstaan tegen het uitbesteden van onderzoeksopdrachten aan buitenlandse instellingen. Maar anderzijds mag men inderdaad niet blind zijn voor het feit dat zulks effectief een aantal bijkomende praktische problemen met zich kan brengen.

De minister-president van zijn kant, zegt toe om het parlement in de toekomst in te lichten over de voornaamste aanbevelingen van dergelijke studies. Hij wijst er daarbij op dat de commissie zeer weldra in de gelegenheid zal zijn om de resultaten te bespreken van een dergelijk onderzoek naar het imago van Vlaanderen in het buitenland. Studie die ongetwijfeld uiterst relevant is voor de manier waarop Vlaanderen zijn buitenlands beleid bedrijft.

III.4 Indicatieve stemmingen

A. Indicatieve stemming over de decreetsbepalingen : artikel 12, § 2 (programma 12.1)

Ter indicatieve stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen tegen 2.

B. Indicatieve stemming over de begrotingstabel – Afdeling I : programma 12.1

Afsluitend wordt ook het programma 12.1 bij wege van indicatieve stemming aangenomen met 6 stemmen tegen 2.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Patrick HOSTEKINT Luc VAN DEN BRANDE

Jacques LAVERGE

BIJLAGE I

INHOUD

	Blz.
Bijlage I : Tabellen en grafieken i.v.m. de buitenlandse handel	29
Tabel 1 : Structuur van de Belgische uitvoer naar gewest	31
Tabel 2 : Uitvoer van het Vlaamse Gewest naar land van bestemming – ontwikke- ling in indices (1993 = 100)	32
Tabel 3 : Uitvoer van het Vlaamse Gewest naar land van bestemming – aandeel van de diverse landen	33
Tabel 4 : Uitvoer van het Vlaamse Gewest naar productgroep – ontwikkeling in indices (1993 = 100)	34
Tabel 5 : Uitvoer van het Vlaamse Gewest naar productgroep – aandeel van de di- verse productgroepen	35
Tabel 6 : Aandeel uitvoer van het Vlaamse Gewest t.o.v. uitvoer België – naar land van bestemming	36
Tabel 7 : Uitvoer van het Vlaamse Gewest t.o.v. uitvoer België naar productgroep – ontwikkeling in indices (1993 = 100)	37
Grafiek 1 : Ontwikkeling van een aantal Vlaamse uitvoerindicatoren	38
Grafiek 2 : Ontwikkeling van een aantal Vlaamse uitvoerindicatoren	39
Grafiek 3 : Ontwikkeling van de Vlaamse uitvoer naar diverse delen van de wereld	40
Bijlage II : Stand van uitvoering van het begrotingsprogramma 12.1 per 29/05/2001	41

TABEL 1
STRUCTUUR VAN DE BELGISCHE UITVOER NAAR GEWEST
Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratieve Planning en Statistiek (APS)

	1998		1999		2000 (a)	
	in miljard frank	in % van België	in miljard frank	in % van België	in miljard frank	in % van België
Vlaams Gewest	4.951	76,3%	5.193	76,6%	6.191	76,2%
Waals Gewest	968	14,9%	964	14,2%	1.124	13,8%
Brussels Gewest	555	8,6%	605	8,9%	783	9,6%
Onbepaald	16	0,3%	18	0,3%	28	0,3%
België	6.491	100,0%	6.781	100,0%	8.127	100,0%

(a) Voorlopige gegevens.

TABEL 2

UITVOER VAN HET VLAAMSE GEWEST NAAR LAND VAN BESTEMMING

ONTWIKKELING IN INDICES, 1993 = 100

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 (b)	Evolutie 1999 - 2000
TOTALE UITVOER	100	110,5	121,7	139,3	159,0	176,8	185,5	221,1	19,2%
EUROPA	100	109,5	121,2	142,6	159,9	182,6	188,4	219,6	16,6%
Europese Unie	100	108,7	119,9	140,5	156,0	179,6	186,0	215,0	15,6%
waarvan: Duitsland	100	112,5	126,9	146,8	153,5	168,6	167,5	186,4	11,3%
Frankrijk	100	107,4	112,5	140,8	150,7	176,3	181,4	214,5	18,2%
Verenigd Koninkrijk	100	111,9	118,2	154,9	197,4	215,0	225,9	263,6	16,7%
Nederland	100	107,9	121,6	144,3	155,5	170,6	177,3	209,3	18,1%
Italië	100	93,5	117,7	154,6	181,1	211,7	218,5	257,5	17,8%
Spanje	100	116,4	119,6	150,5	177,2	227,3	247,3	274,4	11,0%
Rest van Europa	100	121,0	141,2	175,4	220,6	232,7	225,3	290,9	29,1%
waarvan: Zwitserland (a)	100	114,2	114,6	123,6	139,7	143,1	133,4	170,6	27,9%
Rusland	100	148,7	193,4	262,1	367,9	272,5	172,1	239,8	39,3%
Polen	100	112,2	144,1	195,5	268,4	313,1	345,5	377,3	9,2%
AFRIKA	100	120,8	131,8	149,1	169,6	189,2	183,9	224,0	21,8%
AMERIKA	100	122,5	122,5	141,1	159,0	213,8	225,0	302,9	34,6%
Noord-Amerika	100	118,7	106,1	129,8	175,1	201,5	220,7	293,5	32,9%
waarvan: Verenigde Staten	100	118,3	105,9	131,0	175,6	201,8	219,2	294,2	34,2%
Latijs-Amerika	100	150,0	241,6	223,1	289,1	302,9	255,8	370,9	45,0%
waarvan: Brazilië	100	208,1	664,1	426,9	618,8	589,7	469,3	655,4	39,6%
AZIË	100	110,3	120,8	140,0	165,9	145,8	182,4	228,1	25,1%
Nabije en Midden-Oosten	100	104,2	103,3	117,9	150,6	140,9	170,9	212,1	24,1%
waarvan: Israël	100	107,7	105,2	117,0	148,1	127,0	163,4	205,4	25,7%
Oost-Azië	100	113,6	130,2	151,8	174,1	148,4	188,5	236,6	25,5%
waarvan: Indië	100	97,5	121,8	124,6	166,0	156,7	203,6	229,0	12,5%
China	100	139,9	185,0	279,7	355,0	357,7	461,4	704,0	52,6%
Japan	100	129,2	149,9	170,8	162,2	150,1	200,1	238,7	19,2%
Hong-Kong	100	116,3	104,7	125,2	159,6	124,2	154,3	220,5	42,9%
OCEANIË	100	130,6	160,7	191,9	252,6	257,9	260,4	346,8	33,2%
REST	100	107,3	126,4	27,0	27,6	29,9	23,4	48,9	108,7%

(a) T.e.m. 1994 inclusief Liechtenstein.

(b) Voorlopige gegevens.

TABEL 3

UITVOER VAN HET VLAAMSE GEWEST NAAR LAND VAN BESTEMMING
AANDEEL VAN DE DIVERSE LANDEN

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 (b)
TOTAAL (miljard frank)	2.800	3.095	3.408	3.900	4.452	4.951	5.193	6.191
EUROPA (procentueel)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Europese Unie	78,9%	78,2%	78,6%	80,8%	79,4%	81,6%	80,2%	78,4%
waarvan:	74,1%	72,9%	73,1%	74,8%	72,7%	75,3%	74,4%	72,1%
Duitsland	19,8%	20,1%	20,6%	20,9%	19,1%	18,9%	17,9%	16,7%
Frankrijk	15,2%	14,8%	14,1%	15,4%	14,4%	15,2%	14,9%	14,8%
Verenigd Koninkrijk	9,1%	9,2%	8,8%	10,1%	11,2%	11,0%	11,0%	10,8%
Nederland	13,8%	13,4%	13,8%	14,3%	13,5%	13,3%	13,2%	13,0%
Italië	4,6%	4,1%	4,5%	5,1%	5,2%	5,5%	5,4%	5,4%
Spanje	2,8%	3,0%	2,8%	3,1%	3,2%	3,6%	3,8%	3,5%
Rest van Europa	4,8%	5,2%	5,5%	6,0%	6,6%	6,3%	5,8%	6,3%
waarvan:	2,1%	2,1%	1,9%	1,8%	1,8%	1,7%	1,5%	1,6%
Zwitserland (a)	0,5%	0,6%	0,7%	0,9%	1,1%	0,7%	0,4%	0,5%
Rusland	0,5%	0,5%	0,6%	0,7%	0,8%	0,9%	0,9%	0,8%
Polen								
AFRIKA	1,7%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,7%	1,7%
AMERIKA	5,8%	6,5%	5,9%	5,9%	6,9%	7,1%	7,1%	8,0%
Noord-Amerika	5,1%	5,5%	4,5%	4,8%	5,7%	5,9%	6,1%	6,8%
waarvan: Verenigde Staten	4,8%	5,1%	4,2%	4,5%	5,3%	5,4%	5,6%	6,4%
Latijns-Amerika	0,7%	1,0%	1,4%	1,1%	1,3%	1,2%	1,0%	1,2%
waarvan: Brazilië	0,1%	0,2%	0,7%	0,4%	0,5%	0,4%	0,3%	0,4%
AZIË	10,4%	10,4%	10,4%	10,5%	10,9%	8,6%	10,3%	10,8%
Nabije en Midden-Oosten	3,6%	3,4%	3,1%	3,1%	3,4%	2,9%	3,4%	3,5%
waarvan: Israël	2,5%	2,5%	2,2%	2,1%	2,4%	1,8%	2,2%	2,4%
Oost-Azië	6,8%	7,0%	7,3%	7,4%	7,4%	5,7%	6,9%	7,3%
waarvan: Indië	2,1%	1,9%	2,1%	1,9%	2,2%	1,9%	2,3%	2,2%
China	0,2%	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,6%	0,7%
Japan	1,3%	1,5%	1,6%	1,6%	1,3%	1,1%	1,4%	1,4%
Hong-Kong	1,0%	1,0%	0,8%	0,9%	1,0%	0,7%	0,8%	1,0%
OCEANIË	0,3%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
REST	2,8%	2,7%	2,9%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	0,6%

(a) T.e.m. 1994 inclusief Liechtenstein.

(b) Voorlopige gegevens.

TABEL 4
UITVOER VAN HET VLAAMSE GEWEST NAAR PRODUCTGROEP
ONTWIKKELING IN INDICES, 1993 = 100
 Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 (a)	Evolutie 1999 - 2000
TOTAAL	100	110,5	121,7	139,3	159,0	176,8	185,5	221,1	19,2%
Vee, dieren, vlees en zuivel	100	101,0	108,7	118,5	121,5	113,2	102,9	123,6	20,2%
Plantaardige producten	100	110,9	113,0	187,5	199,7	222,9	220,8	220,5	-0,1%
Voeding	100	111,5	121,7	142,1	165,8	178,9	177,1	194,3	9,7%
Minerale producten	100	102,7	100,4	126,3	137,1	135,6	150,6	270,2	79,4%
Chemische producten	100	118,6	138,6	158,8	187,8	219,7	237,4	289,0	21,7%
Kunststof- en rubberproducten	100	113,8	134,9	162,1	186,3	206,6	214,9	255,9	19,1%
Hout, papier en karton	100	106,7	119,7	137,7	164,0	191,0	202,9	246,6	21,5%
Textiel, confectie, schoeisel	100	107,2	108,2	130,5	151,9	176,7	175,5	194,5	10,8%
Keramische producten, cement, glas	100	108,0	119,3	132,1	141,7	144,5	148,5	165,4	11,4%
Edelstenen	100	105,6	107,5	119,8	138,2	134,4	163,8	201,3	22,9%
Onedele metalen	100	113,6	132,2	136,3	150,1	183,2	175,4	214,4	22,2%
Machines en instrumenten	100	113,4	147,7	190,3	221,9	264,1	299,7	369,1	23,2%
Vervoermaterieel	100	114,5	115,0	130,4	145,7	153,8	150,3	165,9	10,4%
Diverse	100	96,1	106,8	65,4	78,2	93,4	93,9	104,9	11,7%

(a) voorlopige gegevens

TABEL 5
UITVOER VAN HET VLAAMSE GEWEST NAAR PRODUCTGROEP
AANDEEL VAN DE DIVERSE PRODUCTGROEPEN
 Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 (a)
TOTAAL (miljard frank)	2.800	3.095	3.408	3.900	4.452	4.951	5.193	6.191
(procentueel)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Vee, dieren, veeën en zuivel	4,1%	3,7%	3,7%	3,5%	3,1%	2,6%	2,3%	2,3%
Plantiaardige producten	2,7%	2,7%	2,5%	3,6%	3,4%	3,4%	3,2%	2,7%
Voeding	4,6%	4,7%	4,6%	4,7%	4,8%	4,7%	4,4%	4,1%
Minerale producten	3,4%	3,2%	2,8%	3,1%	3,0%	2,6%	2,8%	4,2%
Chemische producten	11,3%	12,1%	12,9%	12,9%	13,4%	14,1%	14,5%	14,8%
Kunststof- en rubberproducten	7,0%	7,2%	7,8%	8,1%	8,2%	8,2%	8,1%	8,1%
Hout, papier en karton	3,0%	2,9%	2,9%	2,9%	3,0%	3,2%	3,2%	3,3%
Textiel, confection, schoeisel	8,3%	8,1%	7,4%	7,8%	8,0%	8,3%	7,9%	7,3%
Keramische producten, cement, glas	1,4%	1,4%	1,4%	1,3%	1,3%	1,2%	1,1%	1,1%
Edelstenen	10,7%	10,3%	9,5%	9,2%	9,3%	8,2%	9,5%	9,8%
Onedele metalen	7,4%	7,6%	6,0%	7,2%	6,9%	7,6%	7,0%	7,1%
Machines en instrumenten	10,8%	11,1%	13,1%	14,8%	15,1%	16,2%	17,5%	18,1%
Vervoermaterieel	19,0%	19,7%	18,0%	17,8%	17,4%	16,6%	15,4%	14,3%
Diverse	6,2%	5,4%	5,4%	2,9%	3,1%	3,3%	3,1%	2,9%

(a) voorlopige gegevens

TABEL 6
 AANDEEL UITVOER VAN HET VLAAMSE GEWEST T.O.V. UITVOER BELGIË
 NAAR LAND VAN BESTEMMING (Waarde in miljoen BEF)
 Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

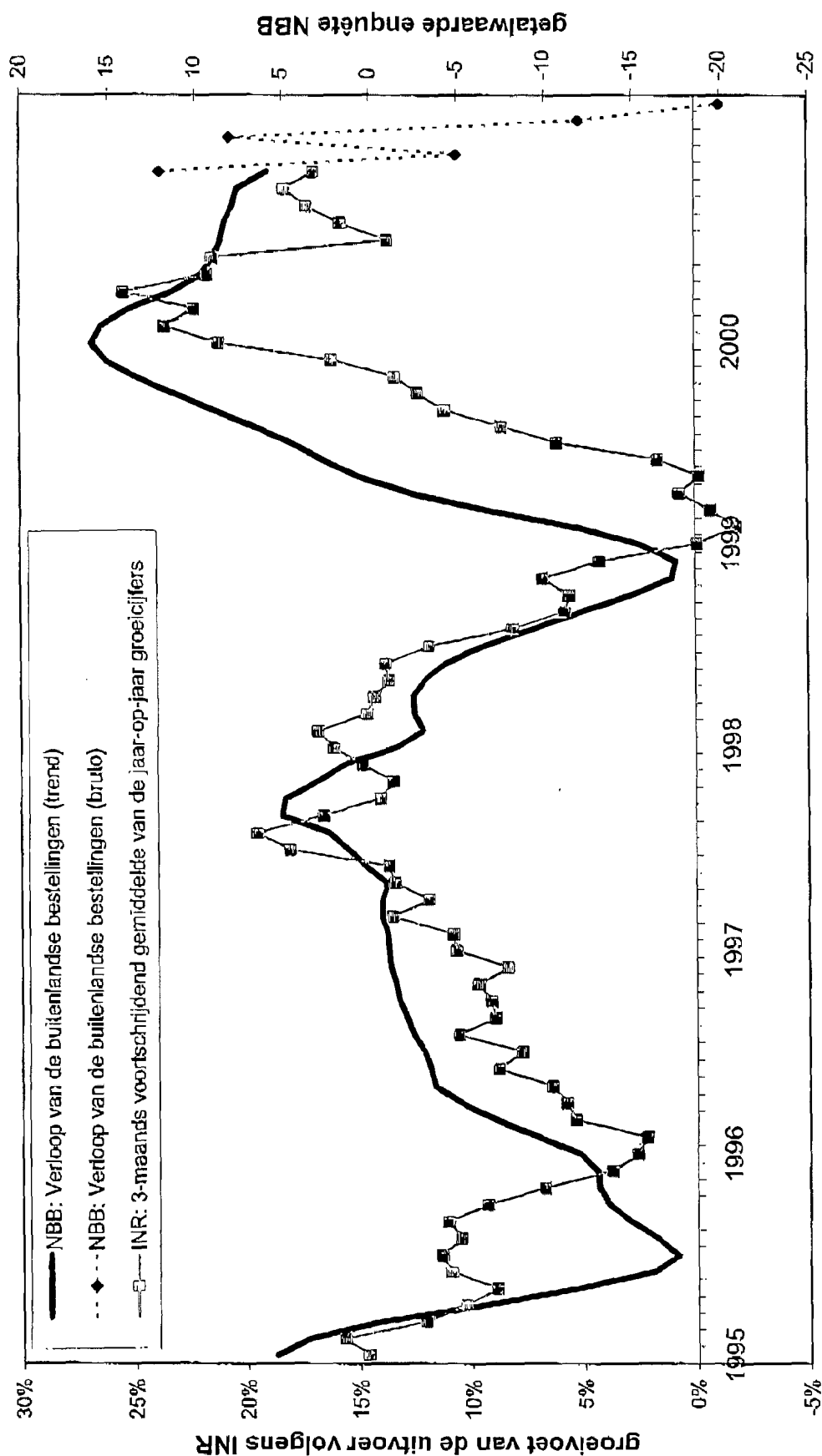
	JAAR 2000			Aandeel Vlaams Gewest
	Vlaams Gewest	België		
TOTALE UITVOER	6.191.334	8.126.647		76,2%
EUROPA	4.853.656	6.517.267		74,5%
Europese Unie	4.464.974	6.027.475		74,1%
waarvan:	1.033.431	1.362.994		75,8%
Duitsland	915.270	1.429.982		64,0%
Frankrijk	668.068	814.379		82,0%
Verenigd Koninkrijk	806.901	1.016.860		79,4%
Nederland	331.844	447.489		74,2%
Italië	217.799	292.940		74,3%
Spanje	388.682	489.792		79,4%
Rest van Europa	98.848	123.722		79,9%
waarvan:	30.704	37.919		81,0%
Zwitserland (a)	50.826	65.072		78,1%
Rusland				
Polen				
AFRIKA	106.022	152.985		69,3%
AMERIKA	495.568	618.716		80,1%
Noord-Amerika	421.936	514.539		82,0%
waarvan:	393.296	480.715		81,8%
Latijns-Amerika	73.632	104.177		70,7%
waarvan:	23.305	34.639		67,3%
Brazilië				
AZIË	665.931	752.195		88,5%
Nabije en Midden-Oosten	215.940	247.159		87,4%
waarvan:	146.637	153.168		95,7%
Israël	449.991	505.035		89,1%
Oost-Azië	135.837	139.797		97,2%
waarvan:	45.944	54.644		84,1%
China	87.082	97.354		89,4%
Japan	59.881	66.559		90,0%
Hong-Kong				
OCEANIË	31.896	39.484		80,8%
REST	38.261	46.000		83,2%

TABEL 7
 UITVOER VAN HET VLAAMSE GEWEST T.O.V. UITVOER BELGIË NAAR PRODUCTGROEP
 ONTWIKKELING IN INDICES, 1993 = 100
 Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen, bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

	JAAR 2000		
	Vlaams Gewest	België (a)	Aandeel Vlaams Gewest
TOTAAL	6.191.342	8.127.414	76,2%
Vee, dieren, vlees en zuivel	141.602	198.065	71,5%
Plantaardige producten	165.442	183.797	90,0%
Voeding	251.711	343.527	73,3%
Minerale producten	260.246	419.274	62,1%
Chemische producten	915.211	1.231.288	74,3%
Kunststof- en rubberproducten	501.565	664.865	75,4%
Hout, papier en karton	204.079	304.144	67,1%
Textiel, confectie, schoeisel	453.574	545.919	83,1%
Keramische producten, cement, glas	65.579	125.855	52,1%
Edelestenen	606.033	627.714	96,5%
Onedele metalen	441.744	681.730	64,8%
Machines en instrumenten	1.118.174	1.453.357	76,9%
Vervoermaterieel	884.257	1.110.291	79,6%
Diverse	182.125	236.622	76,9%

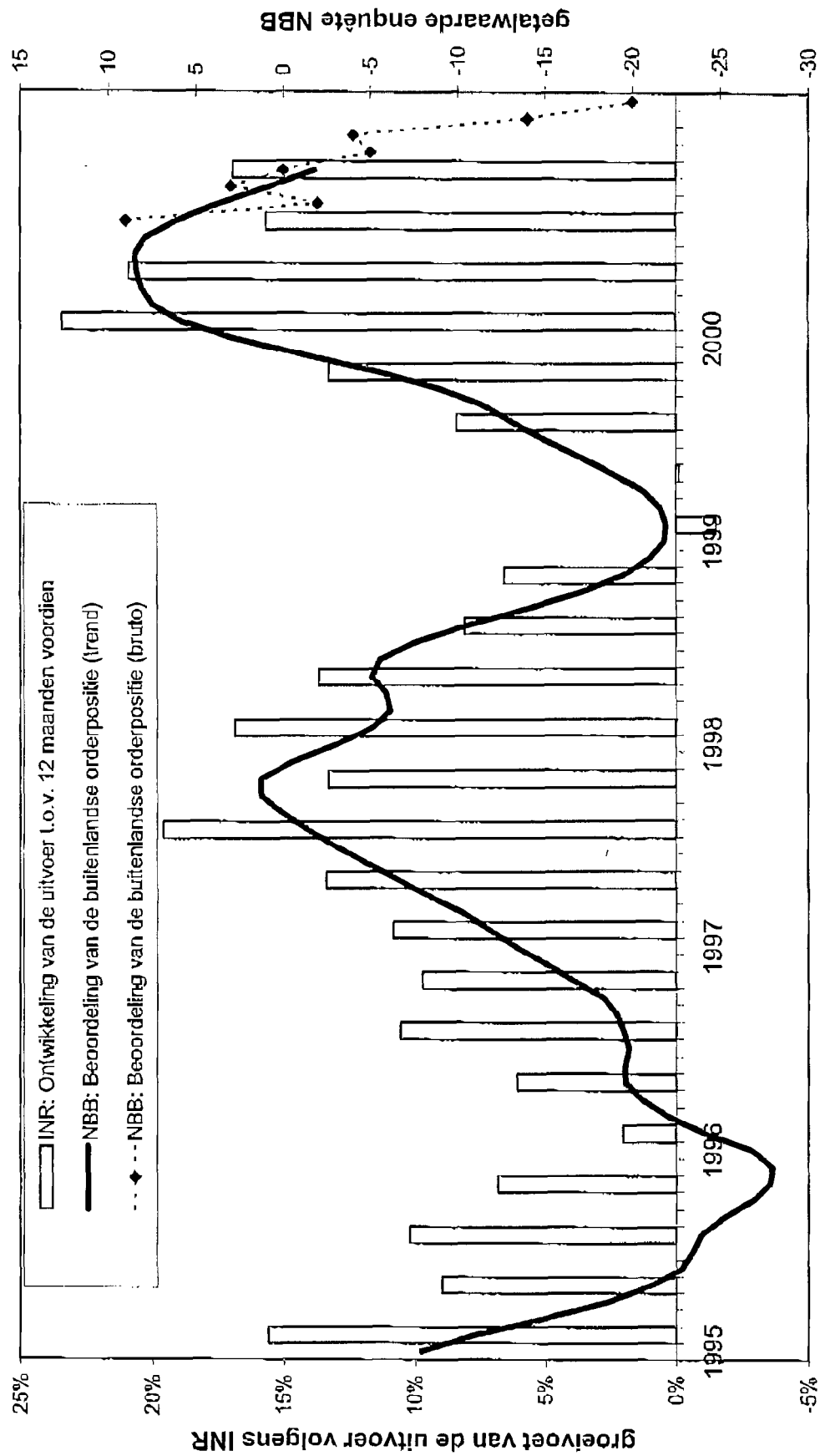
(a) inclusief de onbepaalde uitvoer

GRAFIEK 1: ONTWIKKELING VAN EEN AANTAL VLAAMSE UITVOERINDICATOREN

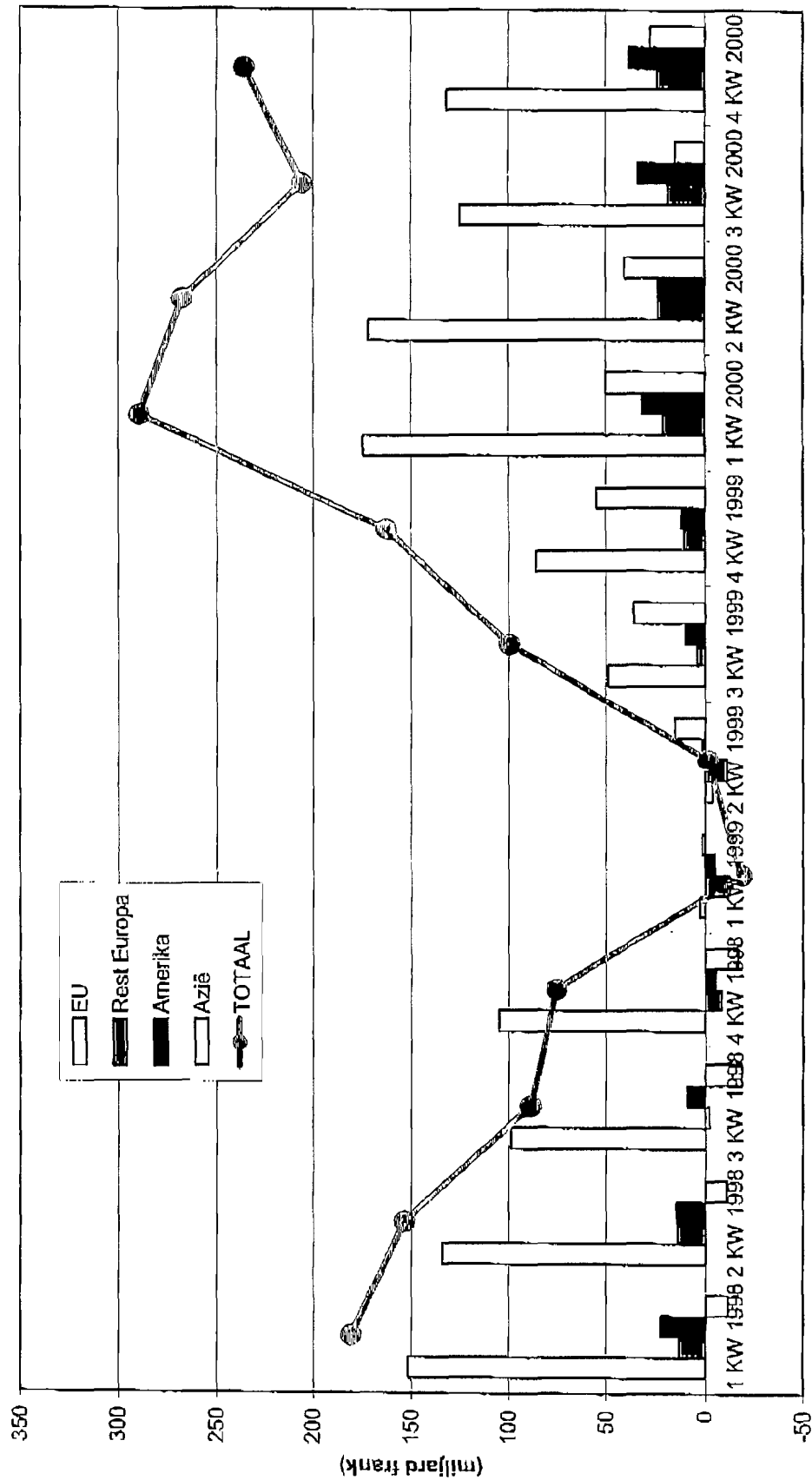
Bron: Nationale Bank van België (NBB), Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR), bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

GRAFIEK 2: ONTWIKKELING VAN EEN AANTAL VLAAMSE UITVOERINDICATOREN

Bron: Nationale Bank van België (NBB), Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR)
 bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

GRAFIEK 3: ONTWIKKELING VAN DE VLAAMSE UITVOER NAAR DIVERSE DELEN VAN DE WERELD
(Ontwikkeling in miljard frank t.o.v. hetzelfde kwartaal een jaar eerder)

Bron: Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR),
bewerking: administratie Planning en Statistiek (APS)

BIJLAGE II

ADMINISTRATIE BUITENLANDS BELEID

**BEGROTING 2001 :
PROGRAMMA 12.1 (ALGEM. BUITENL. BELEID)
STAND VAN UITVOERING OP 29.05.2001**

30 MEI 2001

	ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID	Vastleggings- krediet	Ordonnan- ceringskrediet	Reëel vastgelegd bedrag	in %	Saldo vastlegging.	Geordonnanceerd bedrag	in % vastl.
	BEDRAGEN IN BEF							
	NIET GESPLITSTE KREDIETEN							
12.22	Ontvangst buitenlandse delegaties	6.000.000	6.000.000	3.500.000	58,33%	2.500.000	3.371.141	96,32%
12.24	Samenwerking Gemeenschappen & Gewesten	500.000	500.000	300.000	60,00%	200.000	300.000	100,00%
12.25	Allerhande uitgaven Europees Voorzitterschap	77.100.000	77.100.000	2.134.751	2,77%	74.965.249	1.333.546	62,47%
12.26	Ambtskosten gemeenschapsattachés	17.000.000	17.000.000	3.000.000	17,65%	14.000.000	3.000.000	100,00%
12.31	Buitenlandse zendingsreizen	14.100.000	14.100.000	3.700.000	26,24%	10.400.000	3.700.000	100,00%
12.32	Publicaties, promotie en publiciteit	85.500.000	85.500.000	24.054.064	28,13%	61.445.936	6.812.500	28,32%
12.33	Imago-in binnen- en buitenland	17.000.000	17.000.000	6.296.000	37,04%	10.704.000	6.171.900	98,03%
12.41	Voorbereiding Voorzitterschap Europese Unie	0	0		#DEEL/0!			#DEEL/0!
12.60	Huur en werkingskosten Vl. Huizen/verteenw.	25.500.000	25.500.000	8.000.000	31,37%	17.500.000	5.917.206	73,97%
12.65	Doorlichtingen van verenigingen/instellingen	2.000.000	2.000.000		0,00%	2.000.000		#DEEL/0!
30.02	Subsidies aan personen, verenig. en instellingen	33.700.000	33.700.000	27.519.592	81,66%	6.180.408		0,00%
33.03	Subsidies humanitaire bijstand	75.000.000	75.000.000	40.584.400	54,11%	34.415.600	28.000.000	68,99%
35.05	Bijdragen aan internat. instel. en verenigingen	5.000.000	5.000.000	2.928.703	58,57%	2.071.297	1.370.952	46,81%
41.01	Dotatie Gemengde Commissie Vlaand.-Nederl.	9.500.000	9.500.000	7.911.069	83,27%	1.588.931	7.000.000	88,48%
71.02	Aankoop gebouw en uitrusting Vl. vertegenw.	6.700.000	6.700.000		0,00%	6.700.000		#DEEL/0!
74.01	Attachés: aankoop machines, materieel	3.600.000	3.600.000	1.172.474	32,57%	2.427.526	2.892	0,25%
85.10	Attachés: bestendige voorschotten	1.000.000	1.000.000	1.000.000	100,00%	0	1.000.000	100,00%
TOTAAL NIET GESPLITSTE KREDIETEN		379.200.000	379.200.000	132.101.053	34,84%	247.098.947	67.980.137	51,46%

ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID		Vastleggings- krediet	Ordonnan- ceringskrediet	Reëel vastgelegd		Saldo vastlegging.	Geordonnanceerd	
BEDRAGEN IN BEF				bedrag	in %		bedrag	in % vastl.
GESPLITSTE KREDIETEN								
12.23	Uitvoering internat. verdragen en akkoorden	0	16.000.000			0		#DEEL/0!
12.37	Uitvoering akkoorden multilaterale samenwerking	11.500.000	9.200.000		0,00%	11.500.000		#DEEL/0!
12.40	Onderzoek en studie Vlaams Buitenlands Beleid	15.000.000	29.000.000		0,00%	15.000.000		#DEEL/0!
30.01	Subsidies Centraal- en Oost-Europa	252.600.000	218.000.000		0,00%	252.600.000		#DEEL/0!
30.04	Subsidies uitvoering internat. verdragen/akkoorden	50.000.000	70.000.000	800.000	1,60%	49.200.000	400.000	50,00%
30.06	Subsidies in het kader van Interreg III	20.000.000	5.000.000		0,00%	20.000.000		#DEEL/0!
33.06	Bijdragen grote evenementen internat. uitstraling	90.000.000	70.000.000	90.000.000	100,00%	0		0,00%
35.04	Subsidies in uitvoering akkoorden multil. samenw.	90.000.000	103.800.000	4.020.557	4,47%	85.979.443		0,00%
TOTAAL GESPLITSTE KREDIETEN		529.100.000	521.000.000	94.820.557	17,92%	434.279.443	400.000	0,42%
TOTAAL ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID		908.300.000	900.200.000	226.921.610	24,98%	681.378.390	68.380.137	30,13%

BEGROTING 2001 - ALGEMEEN BUITENLANDS BELEID : TOTAAL

